

**MTI.**

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 159-490

A szerkesztőségért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1973. március 9.

bb. 1. növekedett az egyetemek önállósága - az egyetemek új szervezeti és működési szabályzatának kétesztendős tapasztalatai

1 szö/pá/e zs -cz

1973. március 9.

az egyetemek új szervezeti és működési szabályzatának tapasztalatairól tájékoztatták a művelődésügyi minisztériumban Szőke Sándort, az mti munkatársát:

- az állami, a gazdasági élet valamennyi területével összhangban az egyetemeken is teljesebb lett, kibontakozóban van a szocialista demokratizmus. mindez elsősorban a testületi szervek jogkörének bővülésével valósult meg, s azzal, hogy munkájukba sikerült bevonni a dolgozók és az ifjúság választott képviselőit. növekedett a feladatokat megvalósító szervezetek önállósága, az irányító szervektől megkapták az önállóság gyakorlásához szükséges döntési jogokat. általános tapasztalat, hogy az új szervezeti és működési rendszer igazolta bevezetésének helyességét.

a minisztériumok számos döntési jogkört adtak át az egyetemeknek. ezek közül a legjelentősebbek: az egyetemi szabályzatok megalkotása, a tanulmányi és vizsgarend meghatározása, a karok tanterveinek és tantárgyi programoknak a jóváhagyása, a tanszékvezetői megbízás, a tudományos tervek jóváhagyása, a költségvetési keret felosztása, a tiszteletbeli címek adományozása, a kiadói és a terjesztési jog, a dékánhelyettesek kari tanács által történő választása és rektori megerősítése.

/folyt.köv./

- 1 -

M

bb. 1. /növekedett az egyetemek...folyt./e

a különböző egyetemi testületek működésében az eredmények mellett ma még számos hiányosság tapasztalható. jóformán valamennyi intézményben gondot jelent, hogy a nagylétszámú testületek működése néha formálissá válik, és ez különösképpen olyankor érezhető, amikor nem megfelelően előkészített napirendi kérdéseket tárgyalnak. nem ritka, hogy a karok, illetve az egyetemi tanács üléseinek napirendjére olyan előrehaladott stádiumban lévő kérdéseket is napirendre tűznek, amelyekben a tanács véleménynyilvánítása már csupán formális vagy a kérdés egyáltalán nem igényel testületi döntést.

az oktatóknak és a hallgatóknak egyaránt módjuk van megismerkedni a testületi szervek határozataival, bár a diákok számára ez a lehetőség lényegesen kisebb mértékű. előfordul, hogy nem kapnak kellő tájékoztatást a határozatok végrehajtásáról. a testületi szervek sem mindig kérik következetesen számon korábbi határozataik végrehajtását; valamennyi szinten sok a kívánnivaló az ellenőrzési munkában is.

a hallgatók részvétele a testületek munkájában új szintet jelent az egyetem életében. tevékenységük az intézmény vezetésében, az ügyek intézésében sok helyen hozzájárul a tanácsülések vitaszellemének élénkítéséhez és az oktatókat is alaposabb felkészülésre ösztönzi. az is tapasztalható azonban, hogy több egyetemen a diákok passzívak a testületekben és nem mindig fogalmazzák meg diáktársaik véleményét, gyakran nem is tájékoztatják őket a testületekben hozott döntésekről.

a miniszteri rendelet szerint az igazgatási feladatok elvégzésére főtitkári állást lehet rendszeresíteni. a főtitkár - mint az egész hivatali apparátus vezetője - tehermentesítheti a rektort és az egyetem más vezetőit az adminisztratív tevékenység egy részétől. ezt a funkciót elsősorban a több karu, nagy egyetemeknek ajánlották. a gyakorlatban a nagy egyetemek, például az ötvös Loránd tudományegyetem, a budapesti műszaki egyetem, a semmelweis orvostudományi egyetem - nem éltek a jogszabály adta lehetőséggel. így jelenleg csupán a veszprémi vegyipari egyetemen, a debreceni Kossuth Lajos tudományegyetemen, a pécsi orvostudományi egyetemen, a debreceni Kossuth Lajos tudományegyetemen, a pécsi orvostudományi egyetemen, a gödöllői agrártudományi egyetemen, a keszthelyi agrártudományi egyetemen, valamint a budapesti kertészeti egyetemen működik főtitkár.

az egyetemeken egyöntetű az a vélemény, hogy az új szervezési és működési rend alapján folyó munka kialakításához még legalább két-három esztendőre van szükség. az állami oktatás helyzetéről szóló párthatározat is nyugodt, megfontolt, tervszerű munkára szólít. a tudományok, a társadalom haladásával összhangban, változatlanul a legfontosabb feladat: a felsőoktatás folyamatos korszerűsítése, átgondolt kísérletekkel. /mti/

- 2 -

bb. 2. korszerű hőmérséklet szabályozó készülékek a lakásokba

1 kg/pá/e 1e -cz

1973. március 9.

Lakáskulturánk színvonalának emelésében részt vállal a mechanikai mérőműszerek gyára is: termékeinek jelentős csoportja a modern otthonok kényelmét szolgálja.

a hőfokszabályozó radiátorszelep például a távfűtéses lakásokban állandó, egyenletes hőmérsékletet biztosít. a fűtőtestre szerelt készülék a kinti enyhébb vagy hidegebb időjárástól függetlenül „ügyel”, a szoba azonos hőfokára. a fővárosi távfűtő művek számításai szerint évente 1 millió forint értékű energiát lehetne a szerkezet széleskörű alkalmazásával megtakarítani, mert kevesebb lenne a hagyományos, gazdaságtalan „hőszabályozó”, a félig nyitott ablak.

az mmg idén 200.000 ugynevezett gázbiztonsági szabályozót gyárt belgiumból vásárolt licenc alapján. a szabályzó automatikusan kikapcsolja a gázt, ha a láng elalszik. a lakótelepi otthonok tüzhelyeit a jövőben ezzel szerelik majd fel. a készülék a sütőbe építve is hasznos: a háziasszony nem égetheti oda az ételt.

ezek mellett a gyár egyebek között a gázbojlerbe szerelhető hőfokszabályozót és nyomáskiegyenlítőt is készít. ez utóbbi működtetésével kisebb gáznyomás esetén is melegvízben fürödhetnek a felső emeletek lakói.

a korszerű szabályozóeszközök egy részét a gyár exportálja, a növekvő külföldi érdeklődést a termelés fokozásával elégítik ki. a német demokratikus köztársaságon és Lengyelországon kívül Angliából is érkezett megrendelés. a tervek szerint az ndk-val szakosítási szerződést köt majd a gyár a még gazdaságosabb termelés érdekében. /mti/

...-

bb. 4. felhangzott a „nyitnikék”,

vid/e ká -cz

1973. március 9.

megszólalt a balatonparti szőlősgazdák kedves énekes madara, a cinke. a „nyitnikék”, éles hangja általában jól időzített jeladás a munkák megkezdésére, a szőlők metszésére, nyitására. a többi énekes madár is megszólalt a balatonmenti borvidék hegykoszorúkkal védett lankáin. /mti/

- 3 -

bb. 5. hat új jelzőlámpa - elkészült a rákóczi ut végleges forgalomtechnikai rendje

i -don/e zs -cz

1973. március 9.

a fővárosi tanács közlekedési főigazgatósága elkészítette a rákóczi ut végleges forgalomtechnikai rendjét. az első ütemben - ez év június 30-ig - a forgalmas utvonálnak a baross tér és a szép utca közötti szakaszát korszerűsítik. a szakmunkásokra nem kis feladat vár, hiszen több mint három kilométernyi villamosvágányt kell felszedni, több peronszigetet kell elbontani, s két aluljárót kell befedni.

a budapesti közlekedési vállalat március 19. és április 30. között a sinszalakat szedi fel. ezzel egyidőben, március 19. és április 14. között az astoria, majd április 16. és május 12. között a blaha lujza téri gyalogos aluljárót fedik be. az aluljárók „eltüntetése”, megoldásában érdekes lesz. a lépcsősorok elbontása után ugyanis nagy szilárdságú beton-tetővel vonják be az aluljárókat, a betonszerkezet teherbírása természetesen megfelel a nagyforgalmu utvonalakénak. ezt a munkát a közlekedési építő vállalat dolgozói végzik. az utépitők április 9-én vonulnak a helyszínre. ők május 10-ig aszfalttal öntik ki a felszedett vágány „ágyását”, illetve rendbehozzák a rákóczi ut megtörővezett, hepe-hupás részait.

az aluljárók befedésével és a járdaszigetek elbontásával a rákóczi ut két csomópontjában - tehát az astoriánál és az emkékél - kedvezőbb vonalvezetés kialakítására nyílik lehetőség: mindkét helyen kiigazítják, kiegyenesítik a belső sávot a gyalogos aluljáróknál. a blaha lujza téren a baross tér irányába megszüntetik a csomópont íves kialakítását is, tehát a kocsik és az autóbuszok a meglévő kis kanyar nélkül egyenesen haladhatnak át a csomópontban. az utépités során közvetlenül közuti és gyalogos kapcsolatot létesítenek a szövetség utca és a luther utca között is. a rákóczi utat átszelő és a két utcát összekötő forgalmi sáv a wesselényi utca felé lesz egyirányú.

az utépitéseket követően - a munkálatok második szakaszában - láttnak hozzá a rákóczi ut forgalomtechnikai rendjének kialakításához: az új jelzőlámpák elhelyezéséhez, illetve az újak és a meglévők összehangolásához. a program szerint jelzőberendezés irányítja majd a forgalmat a szép utcánál, a szövetség utcánál és a berzsenyi utcánál. a jelzőlámpák összehangolásával az utvonalon 40 kilométeres sebességgel közlekedhetnek majd a kocsik. /mti/

---

- 4 -

*a sip utcánál, a vas utcánál, a károlyi utcánál,*

HA  
v

bb. 6. bejruuttól santiagóig 25 városban állit ki az ártex

i sz/mné/e ie -cz

1973. március 9.

az ártex külkereskedelmi vállalat ebben az évben 25 nemzetközi vásáron, kiállításon mutatja be export-cikkeit. már az év első hónapjaiban is több árubemutatón vettek részt, melyek jelentős üzleti eredményekkel zárultak. így a frankfurti lakástextil-bemutató - melyen a világ élvonalbeli szőnyegkészítői képviseltették magukat - lehetőséget adott arra, hogy a magyar textiliákat, szőnyegeket megismerjék a nyugatnémet vásárlók, s hogy e szakmában is megteremtsék a kereskedelmi kapcsolatokat. a párizsi butorkiállítás - ahol az ártex először mutatott be közületi butorokat - több mint egymillió frank értékű üzletet kötöttek szállodai, üdülési és éttermi komplett berendezések szállítására. a las palmas-i magyar heteken sportcikkeket, szőnyegeket, textiliát, porcelánt és „ezer apró cikket”, állítottak ki. azóta sorra érkeznek a megrendelések a kanári-szigetek áruházaitól, elsősorban ecset- és kefeáru-ra, ajándéktárgyakra.

az év legjelentősebb kiállítása az ártex számára a májusi moszkvai butorbemutató lesz, hiszen legnagyobb butorvásárlónk a szovjetunió. itt mintegy 400 négyzetméternyi területen láthatók majd a magyar butoripar termékei, melyek évről-évre kedveltebbé válnak a szovjet vásárlók körében. a kiállítás jó alkalom arra is, hogy tovább fokozzák a magyar butorok exportját.

az ártex idén résztvesz egyebek között a lipcsei tavaszi vásáron, s a szabadkai és a hannoveri vásáron - ez utóbbin hosszú évek óta először - a frankfurti, zágrábi és santiagói nemzetközi vásárokon és a bejruti önálló magyar kiállításon, városban és bukarestben pedig ártex-árubemutatót rendeznek. /mti/

---

- 5 -

bb. 7. tovább fonják a balaton zöld koszoruját

vid ká/il cz

1973. március 9.

a Balaton mentén az idén tovább fonják a tó „zöld koszoruját”, „balatonudvari és balatonakali környékének, az erodált sziklavidékén szőlővel hasznosítják a kopárost, a veszprémi határköves fennsíkján újabb fenyőerdőt telepítenek. balatonfüreden tavasszal több mint 1 000 facsemetét ültetnek el és betelepítik a parti sétányt, ökoszthelyen újabb parkot és egy arborétumot alakítanak ki.

badacsonyban az utolsó kőbánya sebhelyeit tüntetik el fákkal cserjékkel és kuszó növényekkel.

a fásítási program legnagyobb arányú munkáját a balaton nyugati partvidékét övező lápterületen valósítják meg. a magas celluloztartalmú olasz nyárfák fiatal erdejét az idén tovább gyarapítják. /mti/

-. -

bb. 5. nyitott kapuk a fővárosi vízműveknél

1 don/zs/il cz

1973. március 9.

a „nyitott kapuk napja”, centenáriumi akció keretében legközelebb a fővárosi vízművek hívja meg találkozóra budapest lakoságot. a március 23-án sorakerülő összejövetelen tájékoztató hangzik el a vízművek tevékenységéről, terveiről: szakemberek adnak választ a lakosságot érdeklő és érintő kérdésekre. az egésznapos programban teleplátogatás is szerepel. a találkozó időpontja helye: március 23. reggel 9 óra, fővárosi vízművek kulturterme, /budapest 5. károlyi mihály utca 12. 1. emelet./mti/

-. -

bb. 8. a rim varázsa - új könyvek a költészet napjára

1 ro/tr/zs/il cz

1973. március 9.

a költészet napja április 11-e alkalmából az idén több mint félszáz kiadvány jelent meg, illetve jelenik meg. közöttük egyaránt fellelhetők a klasszikus magyar költészet nagy alakjainak és a kortárs költőtársadalom jeleseinek művei. nem hiányoznak a pályakezdő fiatalok kötetei sem, s számos válogatás is napvilágot lát. /folyt.köv./

- 6 -

MA

bb. 8./ a rim .... folyt./ il

a magvető kiadó gondozásában ismét megjelenik a szép versek válogatása, amely ezúttal 69 mai magyar költő verseit közli. józsef attila összes versei a szépirodalmi kiadó nagy klasszikusok sorozatában lát napvilágot. a szabócsi miklós szerkesztésében megjelenő új kiadvány annyiban tér el a helikóon klasszikusok sorozatában megjelent kiadástól, hogy tartalmazza a költő időközben felfedezett 6 új versét is.

ady endre „intés az örökhöz”, című, a szépirodalminál megjelenő gyűjteménye a rendkívül gazdag költészet legjellemzőbb, legfontosabb verseit tartalmazza. babits mihály lírai életművét reprezentálja. szépirodalmi olcso könyvtár sorozatában megjelenő husvét előtt című kiadvány keresztury dezső válogatásában. somlyó zoltán több mint 100 versét találhatja az olvasó a „borítsd szememre szoknyáid!”, című kötetben, amely vas istván válogatásában és bevezető tanulmányával jelenik meg a költő születésének 90. évfordulójára alkalmából. j

tersánszky józsi jelennek „tollal és gitárral”, címmel a magvető kiadónál megjelenő könyve fütty-, gitár-, furulya kísérettel előadott műveket mesejátékokat, társadalmi satirákat tartalmaz. elsőkötetes szerző bemutatkozik kemsei istván személyében, arc című kötetével.

megkostoltuk magyarországot - ezzel a címmel jelenteti meg immár másodszer a corvina kiadó miguel angel asturias és pablo neruda közös könyvét. a boldizsár iván bevezetőjével készült kötetben a szerzők magyarországi gasztronómiai élményeiket játékos írások, versek gyűjteményével örökítették meg. a nagyszerű albumot a témához illő színes kifejező rajzok illusztrálják. a szlovén nép lírájának háboru utáni termését az elmúlt negyedszázad legszebb, legsajátosabb verseit mutatja be az európa modern könyvtár sorozatában megjelenő „csillagok és szívek”, című kiadvány. új, lényegesen bővített kiadásban jelennek meg somlyó györgy műfordításai a magvető gondozásában. a szélrózsa című kétkötetes kiadványban ógörög sírfeliratoktól mai görög költőkig, elfeledett középkori angoloktól és franciáktól a modern dél-amerikaiig pásztázza végig a világirodalmat.

az évezredek vietnami irodalom legfrisebb alkotásaiból készült az időmadár című válogatás, amely a régi és új idők legendás hőseit a vietnami táj szépségét idéző versek bemutatásával kíván tisztelgetni a háboru borzalmai közepette is dusan termő dél-vietnami költészet előtt.

/folyt./köv./

MA

- 7 -

bb. 8./ a rim .... 2. folyt./ il

a rim varázsa című kötet szerzője László Zsigmond, munkájában a rimnek közel kétévezredes múltját és mai átalakulását rajzolja meg. a magyar, az angol, a francia, az olasz és a közép-latin költészet alkotásainak vizsgálatán át jut el olyan fontos megállapításokig, mitn hogy a rim valójában magának a nyelvnek alkotása.

korátársaink címmel indul z akadémiai kiadó új sorozata. tudományos igényű tanulmányokban mutatja be a kortárs mai irodalom legnevesebb alkotóit, azokat az élő és már elhunyt írókat és költőket, akik a felszabadulás utáni magyar irodalmi életben szerepet játszottak. a sorozat első köteteiben Simon Zoltán: Benjámin László, Rába György: Szabó Lőrincről, Kovács Sándor Iván: Váci Mihályról írt./mti/

--

bb. 10. száz esztendő's napjló a somlói lakodalmas szokásokról

vid ká/il cz

173. március 9.

érdekes anyaggal gazdagodott a túskeváron működő somlói helytörténeti múzeum néprajzi gyűjteménye. előkerült, egy több mint száz esztendő's napló, amelyben a vidék egykori lakodalmas szokásait jegyezték fel. Bodó Pál feljegyzései megörökítik a ma már nagyrszt feledésbe ment érdekes népszokásokat, lakodalmi köszöntőket, tréfás verseket és somló környéki dalokat. az érdekes anyagot felhasználják műsoraik összeállításához a környékbeli öntevékeny művészegyüttesek is./mti/

--

bb. 9. irodalmi népfőnt-fórum

1 tf/tm/zs/il cz

1973. március 9.

a hazafias népfőnt irodalmi fórumának létrehozására vállalkozik a budapesti népfőnt bizottság, régebben működő más kulturális fórumainak kedvező tapasztalatainak felhasználásával. az elképzelések szerint teret biztosítanak az új magyar alkotások megvitatására. a fórum-formával a kövek, az irodalom, az olvasás iránt már tudatosan érdeklődők számára kívánnak lehetőséget biztosítani a véleménycserére, a vitára gondolataik állásfoglalásaik kifejtésére./folyt.köv./

- 8 -

NA

bb. 9./ irodalmi ....folyt./ il

a budapesti népfőnt bizottság abból indul ki, hogy a könyv tömegkommunikációs eszközök, mindenekeelőtt a televízió térhódításának korában is a műveltség terjedésének - terjesztésének - alapvető eszközei közé tartozik. az új fórumon a mai magyar szépirodalmi művek, a politikai memoár-irodalom jelentős alkotásait kívánják „müsorra füzni”, részvevőként a vitákon elsősorban az adott téma iránt vonzódókra számítanak. ugyanakkor a fórumnak nagy nyilvánosságot biztosítanak - érdeklődők meghívásával és az ott elhangzottak publikálásával. számítanak a népművelőkre, a népfőnt mozgalom irodalmi érdeklődésű aktivistáira, a könyvtárak adott téma iránt érdeklődő olvasóira, a könyvesboltok törzs-közönségére, a középiskolák és egyetemek hallgatóira, a szocialista brigádok tagjaira. a hazafias népfőnt budapesti irodalmi fórumának tapasztalatait a későbbiekben bizonyára jól hasznosíthatják majd a kerületekben./mti/

--

bb. 12. garázdaság vagy testi sértés?

1 bc/gk/zs/il cz

1973. március 9.

egy fiatalember a budapesti műjéppályán fogocskázott, ami egyébként tilos. eközben véletlenül előkötött egy négyéves kisfiút, akit az apja korcsolyázni tanított, ami azon a helyen ugyancsak nem volt megengedve. a gyermek a jégre esve kissé megütötte a homlokát. az apa erre megragadta a fiatalembert s kabátjánál fogva kivette a pálya szélére. itt vita alakult ki köztük, s a fiatalember meg akarta ütni az apát, de ez kitért az ütés elől. ezután egy önkéntes rendőr a melegedőbe kísérte a fiatalembert, ahol a vita folytatódott. ennek során a fiatalember arcul ütötte az apát, akinek fölrepedt a szája széle.

a kerületi bíróság a fiatalembert garázdaság büntette miatt ítélte el. az ítélet ellen a legfelsőbb bíróság elnöke törvényességi óvást emelt, amelyet a legfelsőbb bíróság alapcsnak is talált. a garázdaság büntettének ugyanis tényállási eleme, hogy az elkövető cselekményét kirívó közönségellenes magatartás jellemeze, azaz olyan magatartás tanúsítása nyilvános helyen, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen. a legfelsőbb bíróság rámutatott, hogy ez nemállapítható meg a vádlottnál. a gyereket véletlenül lökte föl, s további magatartása megbotránkozást vagy riadalmat keltett. az önkéntes rendőr felhívásának vonakodás nélkül eleget tett, s a gyermek apjától bocsánatot kért, aki a tárgyaláson nem is kívánta megbüntetését. mindezekre tekintettel a legfelsőbb bíróság megállapította, hogy a vádlott nem garázdaság büntettét, hanem csupán könnyű testi sértés vétségét követte el./mti/

--

- 9 -

NA

bb. 11. műsorcsere száz rádióállomással

i nn/gg/zs/il cz

1973. március 9.

a rádió nemzetközi műsorcsere rovata - a most elkészült gyors-  
mérleg tanúsága szerint - havonta 6 000- 9000 percnyi műsort kül-  
dött tavaly külföldre. mint meixner wihály rovatvezető elmondta az  
mti tudósítójának, jelenleg a magyar rádió 100 rádióállomással tart  
állandó kapcsolatot ujjélandtól- japánig, a szovjetuniótól kanadá-  
ig. a száz közül 75 rádióállomás rendszeres aktív partnernek számít.  
a statisztikák tanúsága szerint legnagyobb az érdeklődés a magyar  
komolyzene felvételek iránt. ebben nagy része van annak, hogy a pá-  
rizsi nemzetközi zeneszerzői tribün magyar sikerei következtében  
számos országban felfigyeltek mai zenénkire. az ott díjazott alkotá-  
sok - szöllösy andrás 3. concertoja, balassa sándor requiem kassák  
lajosért című műve - szinte minden „kivánságlistán„ ott szerepel.  
de érdeklődnek könnyűzenénk iránt is, sok európai és afrikai ország-  
ból igen gyakran kérnek tánc-, beat- és szimfónikus könnyűzenét.  
s ugyancsak keresett a magyar népzene is.

a nemzetközi műsor cserének kialakult módszere „menetrendje „  
van. a rádióállomások minden évben elküldik egymásnak az ugyneve-  
zett ajánlási füzeteket, amelyek tartalmazzák, hogy milyen események  
milyen zenei anyagok vannak előkészületben az esztendőre. a magyar  
rádió ajánlásai között ott szerepelnek az erkel színház, a zeneakadé-  
mia koncertjei, a stúdióhangversenyek és olyan zenei események,  
mint a budapesti zenei hetek, vagy az alba regia jazzfesztivál. a  
magyar rádió részt vesz különböző nemzetközi műsorakciókban, illet-  
ve maga kezdeményez ilyeneket. példa erre a könnyűzenei olimpia és a  
pro musica verseny. szívesen veszünk részt nemzetközi rádiós műso-  
rokban is, mint „a zene nem ismer határokat„ amelyet a kölni rádió  
kezdeményezett, vagy az „énekelj velünk„ amely a varsói rádió mű-  
sora.

külföldről is a napokban érkeztek meg a műsor-ajánlatok. ezek  
elsősorban a tavasszal kezdődő fesztivál-szezon érdekességeit tar-  
talmazzák. először a prágai tavasz, majd a bécsi ünnepi hetek hang-  
versenyei következnek. a most érkezett anyagok között van a finn  
népzenei fesztivál, a flandriai fesztivál, bach h-moll miséje, az  
ndk rádiótól, a moszkvai rádió sajjapi n emlékműsora, és a japán  
rádió szimfónikus zenekarának hangversenye is./mti/

..

- 10 -

bb 13.

felhasználható 10 h-tól

magyarányu építkezések csepelen - korszerűsítik az uthálózatot -  
kardos vilmos sajtótájékoztatója

t gy/gg szb zs la

1973. március 9.

csepel az elmúlt két év alatt tovább szépült, s új létesít-  
ményekkel gyarapodott. a több mint 73 000 lakosu városrész arcula-  
ta megfiatalodott, bővült a kommunális hálózat, összesen 250 hely-  
lyel gyarapodott az óvodai hálózat, fejlődött a lakosság ellátását  
biztosító ipari, javító-szolgáltató és kereskedelmi hálózat. egye-  
bek közt erről számolt be kardos vilmos, a XXI. kerületi tanács  
elnöke pénteki sajtótájékoztatóján.

a városrészben jó ütemben halad a modern városközpont épi-  
tése. az építkezések harmadik ütemében 2 100 lakást emelnek, s el-  
készítik a hozzá tartozó kommunális létesítményeket. a katona jó-  
zsef utcai korszerűtlen, földszintes házakat 1970 óta folyamatosan  
szánálják: helyükön - a csepel vas- és féművek szervezésében - 1973  
végéig 360 korszerű, új otthon épül fel. a rákosi endre utca környé-  
kén további ezer lakás felépítésére teremtettek lehetőséget, s az  
előkészítő munkák megkezdődtek. a királymajori lakóterületen - kisebb  
szánálásokkal - 1000-1200 család számára tudnak korszerű otthonokat  
felépíteni.

csepel utjainak csaknem a fele jelenleg is földut. ezért  
a tanács egyik fő törekvése, hogy elsősorban a nagyforgalmu, sűrűn  
lakott területeket összekötő közlekedési utakat, továbbá a tömeg-  
szállítás lebonyolító utvonalaikat szilárd, jóminőségű burkolat-  
tal lássa el. a tervek szerint 1975 végére 57 000 négyzetméter ut-  
felületet korszerűsítene, - erre körülbelül 40 millió forintot for-  
dítanak.

a városrész vízhálózatának teljes kiépítéséhez körülbelül  
30 kilométer nyomócső-fektetésre lenne szükség. a tanács terveiben  
évente öt-hat kilométer vezeték megépítése szerepel, így néhány éven  
belül kiépül a teljes hálózat.

a jelenlegi tervidőszakban a városrészben össze-  
sen hét új ételmezőházat építenek fel, s a meglevők közül töb-  
bet bővítenek. a királyerdei részen olcsó melegkonyhás éttermek lét-  
rehozását szorgalmazzák. 1975 végére a kiskereskedelmi hálózat 5 860  
négyzetméter alapterülettel, a vendéglátóipari egységek 2 120 négy-  
zetméter alapterülettel bővülnek csepelen. ez idő alatt az üzletháló-  
zat gyarapítására és korszerűsítésére csaknem 100 millió forintot for-  
dítanak. megkezdik a deák téri piac rekonstrukcióját is. /mti/

..

7.50/szb

-11-

de 1010

bb 14. három-négy százalékkal nő az idén a népgazdaság energiafogyasztása - 50,5 százalékra emelkedik a szénhidrogének részaránya

i bé/pá szb ie -cz

1973. március 9.

ebben az évben újabb 3-4 százalékkal nő a népgazdaság energiafogyasztása. a számottevő többletet a hazai termelés és az import növekedéséből biztosítják, az energiastruktúra korszerűsítésének figyelembevételével. hogyan gondoskodnak az energiatermelő ágazatok a növekvő szükséglet kielégítéséről, miként biztosítják a többletet? ezzel a kérdéssel kereste fel barta éva az mti munkatársa a nehézipari minisztérium illetékeit. bevezetőül leszögezték, hogy az energiatermelő ágazatok az elmúlt évi felkészülés alapján biztonságosan előteremtik a szükségletnek megfelelő többletet, megvalósítják az energiaszerkezet átalakításának időarányos fejlesztését, beruházásait, ugyanakkor jelentős erőket csoportosítanak a távlati tervek megvalósítására is.

a szénhidrogének részaránya ebben az esztendőben tovább növekszik, s a tavalyi 49 százalék helyett ez évben már eléri az 50,5 százalékot, s ezzel véglegesen és egyértelműen átvette a vezető szerepet az energiahordozók között. az arány ilymérvű javítására elsődlegesen az elmúlt esztendőben átadott barátság ii. kőolajvezeték teremtette meg az alapot. a tervek szerint az idén 7,7 millió tonna kőolaj feldolgozásra kerül sor. e mennyiségnek csak kisebb hányada, 1,9 millió tonna származik hazai termelésből, tulnyomó része, 5,3 millió tonna a magyar-szovjet hosszulejárati megállapodás eredményeképpen érkezik hazánkba. a kőolajtermék-ellátás alapvetően kiegyensúlyozott lesz, legfeljebb a fogyasztási csúcsidőszakban a tárolóter szűk kapacitása miatt képzelhetőek el kisebb-nagyobb zökkenők. ezek a fennakadások azonban évről évre csökkennek, hiszen a kőolajipar fokozatosan növeli tárolóterét. ezzel párhuzamosan bővíti a gázolajrusítóhelyek számát. erre annál is inkább szükség van, mivel az olajkályhák száma már meghaladta a 2 milliót.

a több termelés feltételeinek biztosítása mellett folytatódik az iparág nagyberuházásai, így a barátság ii. kőolajvezeték további szakaszának építése, a dunai kőolajipari vállalat ii. ütemének munkálatai, valamint a tiszai kőolajfinomító építése.

a földgázipar termelése 7 százalékkal emelkedik ebben az esztendőben, a tervek szerint 300 millió köbméterrel többet juttatnak el a fogyasztókhoz, mint tavaly. a gázigények azonban évről évre rohamosan növekednek, s ezért szükséges a szénhidrogén-mezők további fejlesztése, és új források megteremtése is. ennek megfelelően ebben az évben megkezdik a testvériség magyar-szovjet földgázvezeték építésének munkálatait, amely az államközi szerződések szerint 1974. második félévében már próbaüzemel, 1975-ben pedig egymilliárd köbméter földgázt szállít a szovjetunióból. e nagykapacitású vezeték építése mellett folytatódik az atgyóli olaj- és gázvezeték, valamint a vecsés-kisterenye közötti földgázvezeték építése.

/folyt.köv./

8.03/szb

le 10/10

-12-

bb 14. /három-négy... 1. folyt./-szb

másik jelentős energiahordozónk a szén, amelyből az idén hasonló mennyiséget hoznak felszínre, mint tavaly. ezt a programot a szabadszombatok és vasárnapok igénybevétele nélkül tudja biztosítani az iparág. a szénbányák legfontosabb feladata ebben az évben a gazdaságos termelés megvalósítása oly módon, hogy a fogyasztói igények döntő többségét a korszerűbb bányákból lássák el. ennek alapvető feltétele, hogy tovább folytassák a már megkezdett racionalizálást, a termelés koncentrálását.

a villamosenergiaipar 17,5 milliárd kilowatt óra energiát termel, amely 4,7 milliárd kilowatt óra behozattal egészül ki. a növekvő igények kielégítésére az erőműkapacitás 300 megawattal bővül, ugyanakkor a távlati igények kielégítését szolgálja a dunai hőerőmű bővítése, a tiszai hőerőmű beruházása, valamint az inotai gáz-turbinás csúcserőmű, amelynek két 100 megawattos gépegységét még ez évben próbaüzemeltetik. folytatódnak a hálózatbővítési munkálatok is, bár beruházási nehézségek miatt nem tudnak valamennyi igényt kielégíteni. /mti/

--

bb 15. az erdőkből még a kijelölt helyeken sem szabad tüzet gyújtani - a mém felhívása az erdők tűzvédelmére

i jf/tr szb ie -cz

1973. március 9.

a hosszantartó, csapadékmentes időjárás miatt az erdőkből fokozódott a tűzveszély. az elszáradt növényzet és a lehullott lombzat a legkisebb szikrától is lángot kap és erdőtüzet okoz. az utóbbi napokban máris jelentős károkat okoztak a tüzek, ezért a mém elrendelte: az erdőkből - átmeneti jelleggel - még a kijelölt helyeken sem szabad tüzet gyújtani. felhívják a lakosság figyelmét arra is, hogy az erdők közelében se gyujtsanak tüzet, égő cigarettát, vagy gyufát ne dobjanak el, mert az avartűz is ártterjed az erdőre. gázt, gyomot, hulladékot égetni az erdők mellett - 100 méterrel belül - tilos.

a mém felhívja az erdők tulajdonosait, illetőleg kezelőit, hogy a tilalomra figyelmeztessék a lakosságot, az erdők bejárati útjain, a kiépített tüzrakóhelyeken tilalmi táblákat helyezzenek el. /mti/

--

8.10/szb

le 10/10

-13-

bb.16. megkezdik a síófoki zsilip átépítését - negyed milliárd forint az idej balatoni vízgazdálkodási munkálatokra

i/sb/tm//1e/a/-cz

1973. március 9.

a balaton központi fejlesztési programjával szoros összefüggésben készített vízgazdálkodási-fejlesztési tervek szerint a negyedik ötéves tervben az országos vízügyi hivatal 1254 millió forintot költ a tó medrének és vízszintjének szabályozására, a vízrendezésre és az üdülőkörzetek vízellátásának, csatornázásának fejlesztésére. a tervidőszak első két évében elért gyors fejlesztési ütemnek megfelelően az idén is mintegy negyed milliárd forintot irányoztak elő e fontos vízgazdálkodási munkálatokra.

a balaton vízháztartásában különösen jelentős a vízszint-szabályozás. ezt a célt szolgálják a két évvel ezelőtt megkezdett síómeder bővítési munkák. mintegy 40 kilométer hosszú szakaszon kell bővíteni a medret, hogy megkészszeressék annak vízszállítási teljesítményét, tehát 40-ról 80 köbméterre emelkedjen a mederben másodpercenként továbbított víz mennyisége. e bővítéssel teremtik meg a feltételeit annak, hogy a partmenti területek elöntésének veszélyénélkül általában tíz centiméterrel mélyebb vízben fürödhesenek nyáron a tó vendégei. az idén megkezdik a síófoki zsilip bővítését is. ebben az évben 57 millió forintot fordítanak e bővítésekre.

a tó egyenletes vízszintjének megőrzésével függnek össze a vízkészletgazdálkodási központ szakembereinek összehasonlító vizsgálatai, amellyel kiválasztják a balaton vízpótlásának megoldására javasolt változatok közül a legmegfelelőbbet. ismeretes ugyanis, hogy a szakemberek három alapvető megoldást javasoltak: a síón át a dunából, vagy a drávából, vagy a rábából vezetni át a vizet a balatonba. abban már egységes véleményre jutottak, hogy az értékelésnél és az érdemi összehasonlításnál elsősorban a pótlásra javasolt víz minőségét veszik számításba, tehát az az alapvető, hogy tiszta vizet kapjon a balaton. a program szerint az összehasonlító vizsgálatokat az idén fejezik be, s tesznek végleges javaslatot az illetékeseknek.

a balaton medrének szabályozása érdekében az idén egymilliárd köbméternyi iszap-kostrást irányozták elő, s csaknem négy kilométer hosszú szakaszon építenek partvédő művet. elsősorban síófok aranyparti szakaszán, zamárdiban, keszthelyen és balatonfüreden kerül sor ilyen munkálatokra. e védőművek megakadályozzák, hogy a hullámverés a partoldalból elmosott földdel a tómedert töltse fel, tehát sekélyítse a balatont. az idén 33 millió forintot költenek egyéb irányú feltöltődés megakadályozására, vagy a balatonba torkolló kisebb patakok medrének szabályozására és a domboldalak vízmosáskötő gátjainak építésére. a patakokból és a vízmosásokból lemosott homok s egyéb hordalék ugyanis a balatoni mederfeltöltődés egyik nagyon veszélyes forrása. /folyt.kö./

- 14 -

8.20/a

t

1030

/bb.16. megkezdik.....folytv/-a

a kormány intézkedéseinek alapján a balaton mentén az utóbbi években meggyorsították a regionális vízművek építését. így a balaton-környéki vízművek víztermelési kapacitása már tavaly elérte az 1975-re tervezett szintet, vagyis naponta 7 0 000 köbméter vízhez juttata az üdülőket és a lakosságot. az ovh az idén 77 millió forintot költ a vízellátás és 56 milliót a csatornázás fejlesztésére. többek között folytatják a munkálatokat a síófok-környéki, a nagy-balatoni, az északkeleti regionális vízműnél, valamint a badacsony-révfülöpi vízműnél. jelentős erőket vonnak össze a csatornázásra, elsősorban síófok, balatonakarattya, balatonalmádi és balatonfüred területén. /mti- sas béla/

..-

bb.18. megoldották a cukorrépatermelés gondját baranyában - 4400 hektáros vetésterület, magas foku gépesítés

vid/ká/a/-cz

1973. március 9.

baranyában a mostani tavaszon több cukorrépat vetnek a mezőgazdasági üzemek, mint bármikor ezelőtt. rendkívül jelentős fordulat ez, hiszen néhány évvel ezelőtt még válságban volt a cukorrépatermelés, amely 1971-ben érte el e mélypontját. akkor volt a legkisebb a vetésterület: mindössze 2700 hektár és a legalacsonyabb a terméshozam: 269 mázsa hektáronként. a módszer amennyel megoldották e fontos ipari növény termelésének régóta vajudó és egyre súlyosabb gondját, a közgazdasági ösztönzők helyes alkalmazása volt.

a tavasz folyamán mintegy 4400 hektáron kerül földbe a cukorrépa magja baranyában, másfélszer akkora területen, mint 1971-ben. korábban sok mezőgazdasági üzem foglalkozott ennek az ipari növénynek a termelésével, de kis területen, ami nem volt gazdaságos. most alig több mint negyven termelőszövetkezetbe és állami gazdaságba koncentrállódik a cukorrépa. ily módon azt is sikerült elérni, hogy a legjobb termőföldekre kerül a növény és ez már eleve biztosítja a magas terméshozamot. a hetven százalékos állami ártámogatás igénybevételével további 40-50 korszerű vető-, művelő és betakarítógépet szereznek be a mezőgazdasági üzemek. a termelés magas műszaki színvonalát jelzi, hogy az idén a cukorrépa kilencven százalékat már gépi erővel takarítják be.

a szakemberek számítása szerint 170 mázsa hektáronkénti terméshozam esetén már jövedelmező a cukorrépa. a baranyai mezőgazdasági üzemek tavaly ennek éppen a kétszeresét - pontosan 354 mázsa - takarítottak be, s ezzel a cukorrépa a legnagyobb hasznot hajtó növények közé került. a cukorrépatermelés hasznosságát növeli az urebetin nevű takarmány használata is. a kaposvári mezőgazdasági főiskola és a kaposvári cukorgyár kutatói a cukorrépa melléktermékéből állították elő ezt a fehérjedús takarmányt, amely különösen a szarvasmarha hizlalásban játszik fontos szerepet. az urebetin gyártásának és forgalmazásának növelése végett társulás alakult a közelmúltban, s ebbe baranya tíz legnagyobb cukorrépatermelő üzeme lépett be. /mti/

..-  
- 15 -

8.30/a

1130

bb.16. megkezdik a síófoki zsilip átépítését - negyed milliárd forint az ideai balatoni vízgazdálkodási munkálatokra

1/sb/tm//ie/a/-cz

1973. március 9.

a balaton központi fejlesztési programjával szoros összefüggésben készített vízgazdálkodási-fejlesztési tervek szerint a negyedik ötéves tervben az országos vízügyi hivatal 1254 millió forintot költ a tó medrének és vízszintjének szabályozására, a vízrendezésre és az üdülőkörzetek vízellátásának, csatornázásának fejlesztésére. a tervidőszak első két évében elért gyors fejlesztési ütemnek megfelelően az idén is mintegy negyed milliárd forintot irányoztak elő e fontos vízgazdálkodási munkálatokra.

a balaton vízháztartásában különösen jelentős a vízszint-szabályozás. ezt a célt szolgálják a két évvel ezelőtt megkezdett síómeder bővítési munkák. mintegy 40 kilométer hosszú szakaszon kell bővíteni a medret, hogy megkészserezzék annak vízszállítási teljesítményét, tehát 40-ról 80 köbméterre emelkedjen a mederben másodpercenként továbbított víz mennyisége. e bővítéssel teremtik meg a feltételeit annak, hogy a partmenti területek elöntésének veszélye nélkül általában tíz centiméterrel mélyebb vízben fürödhessenek nyáron a tó vendégei. az idén megkezdik a síófoki zsilip bővítését is. ebben az évben 57 millió forintot fordítanak e bővítésekre.

a tó egyenletes vízszintjének megőrzésével függnek össze a vízkészletgazdálkodási központ szakembereinek összehasonlító vizsgálatai, amellyel kiválasztják a balaton vízpótlásának megoldására javasolt változatok közül a legmegfelelőbbet. ismeretes ugyanis, hogy a szakemberek három alapvető megoldást javasoltak: a síón át a dunából, vagy a drávából, vagy a rábából vezetni át a vizet a balatonba. abban már egységes véleményre jutottak, hogy az értékelésnél és az érdemi összehasonlításnál elsősorban a pótlásra javasolt víz minőségét veszik számításba, tehát az az alapvető, hogy tiszta vizet kapjon a balaton. a program szerint az összehasonlító vizsgálatokat az idén fejezik be, s tesznek végleges javaslatot az illetékeseknek.

a balaton medrének szabályozása érdekében az idén egymilliárd köbméternyi iszap-kostrást irányozták elő, s csaknem négy kilométer hosszú szakaszon építenek partvédő művet. elsősorban síófok aranyparti szakaszán, zamárdiban, keszthelyen és balatonfüreden kerül sor ilyen munkálatokra. e védőművek megakadályozzák, hogy a hullámverés a partoldalból elmosott földdel a tómedert töltse fel, tehát sekélyítse a balatont. az idén 33 millió forintot költenek egyéb irányú feltöltődés megakadályozására, vagy a balatonba torkolló kisebb patakok medrének szabályozására és a domboldalak vízmosásköltő gátjainak építésére. a patakokból és a vízmosásokból lemosott homok s egyéb hordalék ugyanis a balatoni mederfeltöltődés egyik nagyon veszélyes forrása. /folyt.kö./

- 14 -

8.20/a

t

10<sup>30</sup>

/bb.16. megkezdik.....folytv/-a

a kormány intézkedéseinek alapján a balaton mentén az utóbbi években meggyorsították a regionális vízművek építését. így a balaton-környéki vízművek víztermelési kapacitása már tavaly elérte az 1975-re tervezett szintet, vagyis naponta 7 0 000 köbméter vízhez juttata az üdülőket és a lakosságot. az ovh az idén 77 millió forintot költ a vízellátás és 56 milliót a csatornázás fejlesztésére. többek között folytatják a munkálatokat a síófok-környéki, a nagy-balatoni, az északkeleti regionális vízműnél, valamint a badacsony-révfülöpi vízműnél. jelentős erőket vonnak össze a csatornázásra, elsősorban síófok, balatonakarattya, balatonalmádi és balatonfüred területén. /mti- sas béla/

--

bb.18. megoldották a cukorrépatermelés gondját baranyában - 4400 hektáros vetésterület, magas foku gépesítés

vid/ká/a/-cz

1973. március 9.

baranyában a mostani tavaszon több cukorrépat vetnek a mezőgazdasági üzemek, mint bármikor ezelőtt. rendkívül jelentős fordulat ez, hiszen néhány évvel ezelőtt még válságban volt a cukorrépatermelés, amely 1971-ben érte el e mélypontját. akkor volt a legkisebb a vetésterület: mindössze 2700 hektár és a legalacsonyabb a terméshozam: 269 mázsa hektáronként. a módszer amennyel megoldották e fontos ipari növény termelésének régóta vajdó és egyre súlyosabb gondját, a közzgazdasági ösztönzők helyes alkalmazása volt.

a tavasz folyamán mintegy 4400 hektáron kerül földbe a cukorrépa magja baranyában, másfélszer akkora területen, mint 1971-ben. korábban sok mezőgazdasági üzem foglalkozott ennek az ipari növénynek a termelésével, de kis területen, ami nem volt gazdaságos. most alig több mint negyven termelőszövetkezetbe és állami gazdaságba koncentráliódik a cukorrépa. ilymódon azt is sikerült elérni, hogy a legjobb termőföldre kerül a növény és ez már eleve biztosítja a magas terméshozamot. a hetven százalékos állami ártámogatás igénybevételével további 40-50 korszerű vető-, művelő és betakarítógépet szereznek be a mezőgazdasági üzemek. a termelés magas műszaki színvonalát jelzi, hogy az idén a cukorrépa kilencven százalékat már gépi erővel takarítják be.

a szakemberek számítása szerint 170 mázsa hektáronkénti terméshozam esetén már jövedelmező a cukorrépa. a baranyai mezőgazdasági üzemek tavaly ennek éppen a kétszeresét - pontosan 354 mázsát - takarítottak be, s ezzel a cukorrépa a legnagyobb hasznot hajtó növények közé került. a cukorrépatermelés hasznosságát növeli az urebetin nevű takarmány használata is. a kaposvári mezőgazdasági főiskola és a kaposvári cukorgyár kutatói a cukorrépa melléktermékéből állították elő ezt a fehérjedús takarmányt, amely különösen a szarvasmarha hizlalásban játszik fontos szerepet. az urebetin gyártásának és forgalmazásának növelése végett társulás alakult a közelmúltban, s ebbe baranya tíz legnagyobb cukorrépatermelő üzeme lépett be. /mti/

--

8.30/a

10<sup>30</sup>

- 15 -

bb 17. munkásportrék - amatőr filmfesztivál szolnokon

vid-ká szb -cz

1973. március 9.

március 15-én a szolnoki damjanich szobor megkoszoruzásával kezdődnek szolnok megyében a VII. forradalmi ifjúsági napok. a megyeszékhely rendezvényei közül kiemelkedik a munkásportrék című amatőr-filmfesztivál, amelyet március 23 és 25 között rendeznek meg a máv szolnoki járműjavítójának művelődési központjában. a filmfesztivál pályázati felhívása az üzemi dolgozók, a szocialista brigádok, a dolgozó hibátlanul mozgó bemutatóját kéri a résztvevőktől. a fesztiválra beküldendő filmek másik témája a munkásművelődés, a munkásság és a művészet kapcsolata. /mti/

..-

bb 19. új népfront akció vas megyében - tájékoztató a korszerű családház építésről

vid-ká szb -cz

1973. március 9.

a hazafias népfront vas megyei bizottságának város és községpolitikai bizottsága új kezdeményezésként széleskörű felvilágosító akcióval segíti a korszerű családházak építését. építésszek bevonásával a megye hatvan településén - elsősorban a városokban és a nagyobb községekben - szerveznek diavetítéssel egybekötött tájékoztató előadásokat az érdekeltek számára. bemutatják a megyében már felépült, valóban korszerű családi házakat, ráirányítják a figyelmet az építés előkészítésének fontosságára, az épület elhelyezésével kapcsolatos szabályokra, tennivalókra. /mti/

..-

bb 20. csehszlovákiába is szállít kukoricaszárítókat a bábolnai állami gazdaság

vid-ká szb -cz

1973. március 9.

a bábolnai állami gazdaság iparszerű cps kukoricatermelési rendszerében fontos helyet foglal el a technológia utolsó láncszeme, a termés szárítása. ez ugyanis jelentősen befolyásolja a takarmány beltartalmi értékét. ipari üzemiükben 1970-ben készítették el az első szárító berendezést, amely olyan nagy érdeklődést keltett, hogy 1971-ben 16-öt, tavaly pedig már 23-at gyártottak, elsősorban partnereik számára.

/folyt.köv./

He 1040

-16-

bb 20. /csehszlovákiába is... 1. folyt./-szb

a „b-1-15,, jelű berendezés 1972-ben országsszerte kitűnően vizsgázott a nagyon magas nedvességtartalmu kukoricák szárításánál. a szabadban működő berendezés egyetlen szakmunkás irányításával óránként 14-15 tonna terményből vonja ki a nedvességet. sokkal olcsóbb a hasonló típusu berendezéseknél és viszonylag rövid idő alatt felállítható. bábolnán berendezkedtek az új típusu szárító nagysorozatú gyártására: 75-öt készítenek az idén. a partnerek igényeinek kielégítése mellett 15 szárítót csehszlovákiába szállítanak. /mti/

..-

bb 21. ismét lesz rétesbuzánk?

vid-ká szb -cz

1973. március 9.

a szegedi gabonatermesztési kutató intézet távlati programjában szerepel az ugynevezett rétesbuzák kinemesítése, meghonosítása. már régebben is voltak hazánkban a tavaszi búzáik között olyanok, amelyeknek lisztjéből készült tészta könnyen nyújtható, kevés tojás hozzáadásával kitűnő minőségű rétes, kalács, egyéb sütemény készíthető. a tavaszi vetésű búzák azonban „kimentek a divatból,, , ugyanis kishozamuak, termesztésük gazdaságtalan és bizonytalan. dr. erdei péter, az intézet osztályvezetője és munkatársai külföldi tanulmányutjaikon olyan olasz és egyéb búzákat kutattak fel, amelyek acélosak és megfelelnek a legmagasabb minőségi követelményeknek. két szegedi kísérleti telepen vizsgálják most ezeket a gabonaujdonságokat. kiválogatják közülük az áttelelőket, keresztező, nemesítő munkával növelik fagyállóságukat úgy, hogy eredeti értékes tulajdonságaikat megőrizték. a cél az, hogy a nemesítők „műhelyéből,, bőventermő, szilárd szalmájú, gépi betakarításra alkalmas, tehát a nagyüzemekben is termelhető rétesbuzák kerüljenek ki. /mti/

..-

bb 22. költöznek a pontyok - korai halkihelyezés a szegedi állami gazdaságban

vid-ká szb -cz

1973. március 9.

kedvező áttelelés után a szokottnál korábban kezdték meg a halállomány kihelyezését a szegedi állami gazdaság fehér-tóli kerületében. /folyt.köv./

He 1040

-17-

bb 22. /költöznek a... 1. folyt./-szb

a teletetőd medencékből 4 500 mázsa pontyot, harcsát, süllőt és növényevő halat telepítenek ki a 300 hektáros tórendszerbe. a csapadékban szegény téli hónapokban lepadtak ugyan a tavak, de az alsótiszavidéki vízügyi igazgatóság egy hónappal előbb kezdte meg a vízszolgáltatást, mint más esztendőkből. másodpercenként ezer liter tiszta víz áramlik az algyői főcsatornán keresztül a tavakba.

a korai idény-nyitás legfőbb előnye a tenyészidő meghosszabbodása, amely az állomány nagyobb súlygyarapodásával jár. az áttelepülő több mint 3 millió pontyot és egyéb halat felújított tavak fogadják. a téli holt idényben ugyanis a gazdasági dolgozói megerősítették a gátakat, gyéritették a lehalaszást akadályozó nádasokat. /mt1/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 12. számú hírünk: garázdaság... 2. bek. 10. sorában a szöveg helyesen:

...nagy riadalmat nem keltett...  
/mt1/

--

bb.23. bondor józsef pozsonyba utazott

k/sb/a/1e/hgy

1973. március 9.

jan broska szlovák építőipari miniszter meghívására pénteken reggel bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter vezetésével építésügyi küldöttség utazott pozsonyba a két ország közötti építő-és építőanyagipari közvetlen együttműködés aktuális kérdéseinek megtárgyalására./mt1/

--

8.45/a

Ac 1040

- 18 -

bb 24. a lottó nyerőszámai

mm szb hgy

1973. március 9.

a sportfogadási és lottóigazgatóság tájékoztatása szerint a kálón megtartott 10. heti lottó-sorsoláson a következő számokat húzták ki:

3, 59, 72, 75, 90.

/mt1/

--

bb.25. sajtótájékoztató a provinc kereskedelmi egyesülés munkájáról

t/kf/gk/a/hgy

1973m március 9.

egy évvel ezelőtt alakult nyolc vidéki vas-és műszaki nagykereskedelmi vállalat társulásából a provinc kereskedelmi egyesülés, amelynek központját, mintatermét pénteken adták át rendeltetésének a káldy gyula utcában. a mintateremben rendszeresen bemutatják a tagvállalatok szakembereinek a beszerzésre kerülő importcikkeket és szakkiállításokat rendeznek a szocialista külkereskedelmi vállalatok árukinálatából, a tőkés piac újdonságaiból.

karcag páll igazgató sajtótájékoztatón egyebek között elmondotta, hogy a nyolc nagykereskedelmi vállalatok központi importjára, a beszerzés összehangolására és koordinálására hozták létre az egyesülést, amely ugyanazokkal a cikkekkel foglalkozik, mint az országos nagykereskedelmi vállalatok a ravill, a vasért, a csepel, az egyesülés mindhárom vállalattal szoros kapcsolatot tart annak érdekében, hogy fölöslegesen ne vásároljanak importárut, anynyi és olyan termék érkezzon, amire igény van. ezenkívül a megfelelő áruellátás, a jobb feltételek elérése érdekében az egyesülés képviseli a nyolc tagvállalatot a hazai nagy iparvállalatoknál is.

a provinc az illetékes külkereskedelmi vállalatokkal együttműködve az idén mintegy 19 millió rubel és 2.5 millió dollár értékű áru beszerzését tervezi, ez a tagvállalatok egész évi forgalmának mintegy 18-20 százaléka. a nyolc tagvállalat az egyesülésen keresztül közösen oldja meg műszaki fejlesztését, minőségátvételt és készletrendezési problémáit. az egyesülés tevékenységétől azt várják, hogy a vidéki lakosság a fővárosával, a nagyvárosokéval azonos szintű ellátásban részesül./mt1/

--

11.15/a

Ac 1110

- 19 -

bb.26. hétezer vagon szabolcsi gyümölcs és burgonya az iparvidékek ellátására

vid/ká/a/hgy

1973. március 9.

a múlt évi munkáról és az ideai feladatokról tárgyalt pénteki ülésén a szabolcs-szatmár megyei mezőgazdasági termékértékesítő szövetkezeti közös vállalat igazgató tanácsa. ez a vállalat tavaly 18 ezer vagon mezőgazdasági terméket - gyümölcsöt, zöldséget, burgonyát - értékesített körülbelül egymilliárd forint értékben, ami 4 ezer vagonnal volt több az előző évinél. a 18 ezer vagon termékből a megye ellátásán túl exportra is jócskán küldtek, továbbá a fővárosba, valamint a nagy iparvidékekre szállítottak. a 208 termelőszövetkezetet és fogyasztási szövetkezetet tömörítő vállalat 6 millió forintot térített vissza a tagoknak.

az ideai esztendő a tavalyinál is kedvezőbbnek ígérkezik. a vállalat eddig 18 500 vagon mezőgazdasági termék felvásárlására kötött szerződést a termelőkkel. ebből a mennyiségből várhatóan mintegy 7 000 vagon gyümölcsöt és burgonyát szállítanak majd az ország iparvidékeire. a vállalat szorgalmazza és anyagiakkal is ösztönzi a primőrök természetét: az idén hat termelőszövetkezetnek 1.2 millió forint támogatást nyújtanak a fóliás termesztés bevezetéséhez. /mt1/

--

bb.27. közlekedési balesetek

gk/a/hgy

1973. március 9.

a viii. kerület mező imre ut és szántó kovács utca kereszteződésénél balogh györgyné 45 éves villamosvezető a 24-es villamossal elmulasztotta a kötelező megállást, aminek következtében elütötte balázs istvánné 76 éves nyugdíjas, budapesti lakost, akit a mentők súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel szállítottak kórházba. balogh györgyné ellen a rendőrség eljárást indított.

a xiii. kerület váci ut 187. szám előtt személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget simonics sándor 27 éves betanított munkás, budapesti lakos és elütötte kovács simon 54 éves nyugdíjas, balatonberényi lakost, akit a mentők súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel szállítottak kórházba. simonics ellen a rendőrség eljárást indított.

/folyt.köv./  
11.25/a

de 11/20

- 20 -

bb.27./ közlekedés.....folyt./-a

a vi. kerület kodály körönd - népköztársaság utja és színei merse pál utca kereszteződésénél személygépkocsijával szabálytalanul behajtott a tilos jelzésbe várnai béla 64 éves nyugdíjas, budapesti lakos. ennek következtében összeütközött magó kálmán 27 éves gépészmérnök, budapesti lakos személygépkocsijával. a balesetnél várnai béla, magó kálmán és utasa, magó kálmánné 25 éves gépészmérnök súlyos, de nem életveszélyes, míg várnai utasa könnyű sérülést szenvedett. a mentők valamennyi sérültet kórházba szállították.

a iii. kerület szőlő utca és kiscelli utca kereszteződésében motorkerékpárral nem adta meg az elsőbbséget papp gábor 22 éves postás, budapesti lakos és összeütközött egy személygépkocsival. papp gábor a mentők súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. /mt1/

--

bb 28. utra bocsátották az utolsó gőzmozdonyt - profilváltás a 115 éves szolnoki máv járműjavítóban

vid-fm szb hgy

1973. március 9.

a „tisza-vidéki vaspálya társaság”, száztizenöt évvel ezelőtt, 1858 tavaszán helyezte üzembe szolnokon a keleti országúrsz első vasúti járműjavító üzemét. a több mint száz munkást foglalkoztató műhely a magyar vasutak hálózatának államosításával, 1880-ban került a máv kezelésébe és indult el a gyorsabbütemű fejlődés útján.

a ma már több mint kétezer munkást foglalkoztató nagyüzemben megkezdődött a profilváltás. itt alakítják ki az ország egyik legnagyobb diesel-javító bázisát. a mintegy 800 millió forintos beruházási program részeként pénteken ünnepélyesen átadták rendeltetésének a régi csarnokból átalakított, modern személygépkocsijavító csarnokot, amelyben a vasut legmodernebb négytengelyes személygépkocsijait javítják. elhagyta az üzem az utolsó gőzmozdony is. a „veterán”, 324-es gőzmozdonyt a lényegesen modernebb „testvérével”, az első szolnokon javított m.44-es típusu diesel-mozdonyjal együtt indították útjára. ezzel az aktuálisan az üzemben végérvényesen megszűnt a gőzmozdony-javítás. száztizenöt év alatt nem kevesebb, mint 8150 gőzmozdony felújítását, karbantartását végezték el a szolnoki járműjavító üzemben.

a pénteki ünnepségen dr. harmathi sándor, a máv vezérigazgató-helyettese méltatta a vasut korszerűsítésének jelentőségét, a szolnoki diesel-bázis szerepét a vasúti közlekedés biztosításában. részt vettek az ünnepségen a kpm, a máv budapesti igazgatósága, a szolnok megyei párt- és állami szervek, a kivitelező vállalatok képviselői is. /mt1/

--

11.46/szb

-21-

de 11/2

bb.29. időjárásjelentés

p/ hgy

1973. március .9.

a meteorológiai intézet jelenti március 9-én 12 órakor:

az évszakhoz képest hideg idő.

-----  
a nyugat-európa felett kialakult magas nyomású légköri képződmény keleti oldalán továbbra is sarkvidéki eredetű hideg levegő áramlik európa középső részei fölé. a hideg és az enyhe levegő keveredésének zónájában az alpok és a kárpátok környékén valamint a balkán-félszigeten többfelé havazik, néhány helyen esik az eső. havazásokat jelentettek a szovjetunió európai területének középső és északkeleti vidékeiről is. az óceáni léghullámok hatására a skandináv félszigeten folytatódik a változó enyhe, többfelé csapadékos időjárás.

hazánkban csütörtökön az északnyugati megyékben változóan, máshol erősen felhős, vagy borult idő volt. a dunántúlon és az északi-hegyvidéken többfelé esett a hó, néhány helyen az eső. a lehullott csapadék mennyisége azonban sehol sem érte el az 5 mm-t. a hőmérséklet napközben 5-10 fokig emelkedett. péntek hajnalra plusz 2, mínusz 4 fokig hűlt le a levegő. a mátra és a bükk magasabb részein 15-20 cm, vastag sportolásra alkalmas hóréteg található.

ma délelőtt az ország nagy részén erősen felhős volt az ég, többfelől jelentettek újabb havazást, egy-két helyről havasesőt. az északi szél többfelé megélénkült.

a hőmérséklet 11 órakor 0 és 5 fok között váltakozott.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 4,6 fok volt, a százéves átlagnál 0,6 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 4 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 mm, alig változik.

várható időjárás szombat estig.

-----  
időnként kissé felszakadozó felhőzet, többfelé kisebb havazás, futó hózápor. megélénkült. több helyen megerősödő északi, északkeleti szél. az évszakhoz képest hideg idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0- mínusz 5, legmagasabb napnali hőmérséklet szombaton 2-7 fok között.

a duna vízállása budapesten 146 cm./mtl/

12.50/p

-22-

ke 1430

bb.30. együttműködési megállapodás a magyar és lengyel építőművészek szövetsége között

t/sb/tr/a/1e

1973. március 9.

a magyar építőművészek szövetségének és a lengyel építőművészek szövetségének képviselői március 6-tól 9-ig budapesten folytatott megbeszélésen értékelték a két évvel ezelőtt aláírt együttműködési egyezmény végrehajtását. megállapították, hogy a két szövetség között kialakult szakmai és baráti kapcsolat kölcsönösen hozzájárult a két ország építészeti eredményeinek növeléséhez. az egyezmény most járt le, ezért az eddigi szakmai és baráti kapcsolatok fenntartása és továbbfejlesztése érdekében újabb megállapodást kötöttek az 1973-1974. évi közvetlen együttműködésre. a megállapodást magyar részről csaba lászló, a magyar építőművészek szövetségének főtitkára, lengyel részről tadeusz barucki, a lengyel építőművészek szövetségének elnökhelyettese írta alá.

az együttműködési egyezmény szerint mindkét szövetség támogatja a kölcsönös tapasztalatcserét az építészeti és a városépítési továbbá egyéb speciális szakmai kérdésekben. vállalták, hogy a partner kérésére kölcsönösen szakértőket küldenek, vagy fogadnak a népgazdaságnak fontos speciális szakmai témák kölcsönös megbeszélésére. hasonló segítséget nyújtanak egymásnak azzal, hogy kölcsönösen szakmai előadókat hívnak meg a továbbképzés színvonalának növelése érdekében. lehetővé teszik, hogy a két szövetség tagjai részt vegyenek a két ország építészeti és városépítési tervpályázatain, illetve e pályázatok bírálóbizottságaiban.

az előző két évi együttműködésben szerzett tapasztalatok alapján most azt is rögzítették az egyezményben, hogy a közösen meghatározott témákban - városrendezés, regionális tervezés, stb - közös szakmai csoportokat hoznak létre. a két szövetség titkársága is erősíti kapcsolatait, hogy a korábbinál részletesebb programok kidolgozásával készítsék elő az együttműködési munkaterveket./mtl/

..-

12.55/a ke 1430

- 23 -

bb 31. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke március 9-én 13 óráig:

se szb hgy

1973. március 9.

1. növekedett az egyetemek önállósága
  2. hőmérséklet szabályozó
  3. hat új jelzőlámpa
  4. megszólalt a cinke
  5. nyitott kapuk a fővárosi vízműveknél
  6. ártex kiállítások
  7. tovább fonják...
  8. a rim varázsa
  9. irodalmi népfőnt-fórum
  10. napló a somlói lakodalmas szokásokról
  11. műsorcsere
  12. garázdaság
  13. építkezések csepelen
  14. 3-4 százalékkal nő az idén az energiafogyasztás
  15. a mém felhívása
  16. megkezdik a síófoki zsilip átépítését
  17. amatőr filmfesztivál szolnokon
  18. megoldották a cukorrépa termelés gondját baranyában
  19. népfőnt akció vasban
  20. csehszlovákiába is szállít kukoricaszárítókat a bábolnai ág
  21. ismét lesz rétesbuzánk?
  22. költöznek a pontyok
  23. bondor pozsonyba utazott
  24. Lottó
  25. a provinc sajtótájékoztatója
  26. szabolcsi gyümölcs
  27. balesetek
  28. profilváltás a szolnoki máv járműjavítóban
  29. időjárás
  30. magyar-Lengyel megállapodás
  31. hírjegyzék
- /mti/

--

bb 32. magyar-szovjet orvostudományi együttműködési munkaterv

t vt/gg szb hi hgy

1973. március 9.

a magyar tudományos akadémiának és a szovjetunió orvostudományi akadémiájának delegációi budapesten több napon át megbeszéléseket folytattak az 1973-74. évi tudományos együttműködésről. az erről szóló munkatervet pénteken az akadémia tudós klubjában ünnepélyesen írták alá a delegációk vezetői: magyar részről dr. gömöri pál akadémikus, egyetemi tanár, az mta orvostudományok osztályának elnöke, szovjet részről v.v. kovanov akadémikus, a szovjetunió orvostudományi akadémiájának alelnöke./folyt. köv./

13.08/szb

-24-

Ac 1440

bb 32. /magyar-szovjet... 1. folyt./-szb

az aláírásnál jelen volt erdey-gruz tiber, a magyar tudományos akadémia elnöke, dr. farádi lászló, az egészségügyi miniszter első helyettese, s részt vettek a külügyminisztérium, valamint a budapesti szovjet nagykövetség képviselői is.

az aláírást követően a delegáció-vezetők méltatták a munkatervben foglaltak jelentőségét. a témák sorában nagy hangsúllyal szerepel a daganat-kutatás, továbbá a gyógyszerkutatás, valamint az antibiotikumokkal kapcsolatos kutatások továbbfejlesztése. a megállapodás értelmében a két fél kölcsönösen fogad tudományos kutatókat közös tevékenység és tapasztalatcsere céljából. az akadémiák elősegítik a tudományos kutatóintézetek közvetlen együttműködését, és különböző dokumentációkat is egymás rendelkezésére bocsátanak. kölcsönösen meghívják kutatókat kongresszusokra és más tudományos rendezvényekre. /mti/

--

bb 33. szabolcsban is szükséges az öntözés megkezdése

vid-fm szb hgy

1973. március 9.

a szabolcs-szatmár megyei öntözési operatív bizottság pénteken nyíregyházán tartotta idei első ülését, amelyen megállapította, hogy a nyírségi és szatmári részeken egyaránt szükséges az öntözés megkezdése. ezt indokolja, hogy a múlt év novemberétől napjainkig nyíregyházán 75, fehérgyarmaton 85, tiszabercelen 105 milliméterrel kevesebb csapadék hullott az átlagosnál. mindet még tetézi, hogy a múlt évi időjárás is „adós”, maradt, mintegy 100 milliméter csapadékkal. a következő napokban és hetekben az érdekelte gazdaságokat, vízügyi szaktanácsadók keresik fel, akik a hiányzó alkatrészek felmérésén kívül szorgalmazzák az öntözés mielőbbi megkezdését. azt javasolják, hogy elsősorban a magasabban fekvő legelőkön és gyümölcsösökben végezzenek talajnedvesség-dúsítást. ez azért fontos, mert most még a folyókban bőségesen van víz, és nem biztos, hogy később korlátlan mennyiségben áll majd a gazdaságok rendelkezésére. /mti/

--

13.18/szb Ac 1440

-25-

bb.34. ülést tartott a fővárosi választási elnökség

hi/a/hgy

1973m. március 9.

a fővárosi választási elnökség pénteken ülést tartott, megállapította, hogy az április 15.-re kitűzött tanácsstag-választások előkészítése a törvényes rendelkezéseknek megfelelően halad. a választó-jogosultak összeírása megtörtént, a névjegyzékek összeállítása folyamatban van. a kerületi tanácsok végrehajtó bizottságai március 10-19 között hivatalos idő alatt a tanácsok helyiségeiben közszemlére teszik ki a névjegyzékeket, ezzel egy időben minden választójogosult állampolgárt személy szerint is értesítenek arról, hogy a névjegyzékben milyen sorszám alatt szerepel az értesítések tartalmazzák a szavazókör számát és a szavazóhelyiség címét is.

a fővárosi választási elnökség felhívja a választók figyelmét: ha valaki a névjegyzékből kimaradt - neve a listán nincs rajta, vagy kellő időben nem kap értesítést - jelentkezzék a kerületi tanács választási csoportjánál a névjegyzékbe történő felvétel érdekében. a jelölőgyűlések március 12 és 26 között lesznek, ezek időpontjáról a választókat tájékoztatják majd. kéri a választókat, a jelölőgyűléseken minél nagyobb számban vegyenek részt, hogy a jelöltek kiválasztása a demokratikus elveknek megfelelően, minél több választópolgár véleménye alapján történhessen. /mti/

--

bb.35. csaknem nyolcmillió látogató a kiállításokon - sajtótájékoztató az 1972. év eredményeiről és az idei év várható muzeumi eseményeiről

t/nn/pá/a/hi/hgy

1973m. március 9.

- tavaly csaknem nyolcmillió látogató kereste fel a muzeumok 1046 kiállítását, - jelentette be gönyey antal, a művelődésügyi minisztérium muzeumi főosztályának vezetője azon a sajtótájékoztatón, amelyet pénteken tartottak a magyar sajtó házában. elmondta, hogy mintegy 420 ezerrel többen keresték fel a kiállításokat, mint korábban, s remélhetően az idén túlhaladják a 8 millió nézőszámot is. tavaly 216 ezer műtárggyal gyarapodtak a muzeumok, köztük számos rendkívül értékes alkotás került köztulajdonba.

/folyt.köv./

13.45/a

- 26 -

ke

bb.35./csaknem....folyt./-a

tavaly három új muzeummal lettünk gazdagabbak; verőcén gorka muzeum, marcaliban helytörténeti, keszthelyen pedig georgikon muzeum nyílt.

az idei év várható eseményeiről szólva gönyey antal kifejtette, hogy a tervek szerint több muzeumot alapítanak a következő hónapokban. a dunaföldvári török toronyban régészeti és történeti kiállítás nyílik, a kecskeméti ugynevezett gólyás ház a naiv művészek alkotásainak lesz bemutatóhelye. szentendrén kovács margit kerámiáit, badacsonyan egry józsef alkotásait bocsátják közszemlére. előreláthatólag augusztusban szombathelyen megnyílik a második hazai falumuzeum, míg tatán a hazai nemzetiségek kapnak teret népművészeti kincsük bemutatására.

a közeljövőben kezdi meg költözését a budai várpalotába a magyar nemzeti galéria. a nagy érdeklődésre való tekintettel azonban a xix. - xx. századi anyagot tartalmazó gyűjteményt érintetlenül hagyják egészen a költözés befejezéséig, amire várhatóan 1975. május-juniusában kerül sor. a tervek szerint 1975. április 4.-től fogadja az érdeklődőket ugyancsak új otthonában, a budai várpalotában a magyar munkásmozgalmi muzeum. ezzel a vár új kulturális központja megkezdí önálló életét. a magyar nemzeti galéria épületében pedig a néprajzi muzeum kincseit tekinthetjük majd meg.

az idei év várható jelentősebb kiállításai között találjuk a magyar nemzeti muzeum 1848-as emlékkiállítását, a szépművészeti muzeum szerb ikonok című tárlatát, a petőfi irodalmi muzeum józsef attila és kassák lajos kiállítását. formabontó bemutató fogadja majd a látogatókat a nagytétényi kastély-muzeumban, ahol a különböző korok butoraihoz korabeli viseleteket is közszemlére tesznek. május elején nyílik az ország egyik legkorszerűbb kiállítási intézményeként az esztergomi keresztény muzeum. budapest centenáriuma alkalmából a magyar nemzet galéria rendezésében 19 megye népművészetének legjellemzőbb, reprezentatív darabjaival találkozhatunk, a nagyecskői kastélyban szőchenyi istván emlékkiállítás eszközkedéstörténeti bemutató nyílik. aggteleken az egykori étférmét és szállodát barlangtörténeti muzeummá alakítják át. hajduszoboszlón népművészeti kiállítás fogadja majd a vendégeket.

a külföldi intézmények kiállításai közül különös érdeklődést vált ki bizonyára a leningrádi ermitázs olasz anyagának bemutatása, illetve a „régí orosz művészet”, című kiállítás, s itt ismerkedhetünk meg a xx. századi olasz festőművészet remekeivel is. május 5. és 12. között a finn kulturális hét keretében a magyar nemzeti galériában kiállítás lesz mennyegzői népviseletekből, modern ékszerekből és faliszőnyegekből, valamint építészeti fotókból.

/folyt.köv./

13.50/a

ke

- 27 -

bb.35./csaknem...3.folyt./-a

a tervek szerint április 1-től a művelődésügyi minisztérium határozata alapján az összes központi muzeumot ingyen látogathatja a tanulói ifjúság, az ipari tanulóktól az egyetemistákig a hét valamennyi napján, tehát nemcsak szombatonként.  
/mt1/

--

bb.36. automatizált habfóliagyártó üzem - pénteken megkezdődött a próbagyártás

t/sb/tr/a/1e/hgy

1973. március 9.

a fővárosi műanyagipari vállalat zuglói gyáregységében szerelték fel az ország első polisztirol habfóliagyártó gépsorát. torinóból hozták a modern gépet, amelyhez a termék feldolgozására egy milánói cégtől vásároltak speciális formázóberendezést is. pénteken kezdődött meg a próbagyártás az új gépsorral felszerelt üzemben. a csehszlovák és a szovjet importból könnyen beszerezhető műanyag alapanyagokból különféle vastagságú habfólia lemezeket, tekercseket állítanak elő, majd a formázógéppel feldolgozva szivacsos anyagu habfólia tálcákat készítenek.

az új gépsorral egy műszakban 60-70 ezer tálcát gyártanak. a belkereskedelem eddig 15 millió tálcát rendelt. tojástartókat is készíthetnek ilyen polisztirol habfóliából. a számítások szerint, ha a jelenlegi papír tojástartókat felváltanák az új termékkel, akkor évente 350 000 dollár értékű cellulóz importot takaríthatnának meg. az új termék kedvező lehetőséget kínál a mirelite készítmények csomagolására is, mert a polisztirol kitűnő hőszigetelő, s az ilyen anyagból készített dobozban a mélyhűtött étel órákig fagyott állapotban maradhat. az új termék helyettesíthet még hullámpapírt és más csomagolóanyagot, de alkalmas a különféle étel-és italautomaták eldobható tányérainak, poharainak gyártására is.

a tervek szerint a nyár elején már az üzemszerű munka is megkezdődik az új gépsoron./mt1/

--

14.00/a *ke 14.00*

- 28 -

bb 37. a fővárosi kézműipari vállalat sajtótájékoztatója

t ol/gg szb 1e hgy

1973. március 9.

milliárdos eredményről adott számot bossányi györgy igazgató, a fővárosi kézműipari vállalat pénteki sajtótájékoztatóján. a múlt esztendőben ugyanis megközelítőleg egymilliárd forint értékű árut termelt a vállalat 13 000 dolgozója. 270 millió forintos exporttervet 323 millióra teljesítették, amiben nem kis része volt annak, hogy újfajta, „kapós”, cikkekkel jelentkeztek a külföldi piacokon. ezek között nemcsak különféle autós cikkek, sportfelszerelések, hanem igényes konfekcionált termékek is voltak. 1973-ra már 3 millió forint értékű megrendelést kaptak zokésapkákra, a skandináv államokból díszes lószerszámokat, nyergeket rendeltek, s jelenleg tárgyalnak nagyobb tételű nyári ruha idei szállításáról japánba. francia partnereiktől bér munkát vállaltak; évente 120 000 férfi pantallót készítenek számukra.

a vállalat terveiben szerepel a vidéki munkahelyek számának növelése is. abádszalókon, tiszasülyben és köteleken egy-egy üzemét avatnak az idén, kisteleken export fürdőruhák készülnek majd, barcson kötszövő bázist akarnak létesíteni. közismert az a fontos szociálpolitikai szerep is, amelyet a 20 esztendő fkv fennállása óta betölt; jelenleg is mintegy három és félezer csökkent munkaképességű dolgozónak biztosít megélhetést. a tervszerű rehabilitálás érdekében még ebben a félévben megnyitják a xx. kerületi üzemszerű, ahol kizárólag megváltozott munkaképességű emberek számára nyílik lehetőség, több szakma elsajátítására is. a 13 000 dolgozó egészségvédelmének szolgálatában január elseje óta működik a vállalat üzemorvosi rendelője, egyike budapest három legszebb és legmodernebb ilyen intézményének. az fkv, noha 485 telephelyen 6000 bedolgozóval végzi munkáját, igazi nagyvállalat. az egykori üzemágak helyébe a gyáregységek léptek, 34 millió forintos hitellel jelentős fejlesztést valósítottak meg, és a jövőben folytatják az üzempépületek és a géppark korszerűsítését. a tervek szerint az áprilisban megnyitják a váci utcában a charme elnevezésű mintaboltot, ahol az fkv kis szériában készülő modelleit árulták majd.

a sajtótájékoztatóhoz kapcsolódó divatbemutatón ezekből is szép számmal láthatott a közönség. a 120 darabos kollekció mind-egyike magyar alapanyagból készült. /mt1/

--

14.20/szb

-29-

*NA-1520*

bb 38. a medosz és az édosz központi vezetőségi ülése

t jf/gk szb 1e hgy

1973. március 9.

pénteken az élelmiszergazdaság két szakszervezete, a medosz és az édosz központi vezetőségi ülést tartott, amelyen a szakszervezeti érdekvédelemmel kapcsolatos tapasztalatokról és a feladatokról tanácskoztak.

a medosz ülésén megjelent dr. soós gábor, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter első helyettese is. a központi vezetőség megállapította: a vállalati szakszervezeti bizottságok következetesebben sikraszállnak a dolgozók szociális, munkavédelmi és egészségügyi érdekeinek védelmében; ennek is köszönhető, hogy az elmúlt évben ilyen jellegű beruházásokra az állami gazdaságok az előirányzott összegnél 120 millió forinttal többet költöttek. hiba azonban, hogy a traktorok védőkerettel való fölzerelésére előirányzott összegnek csak felét használták fel, s miután a mezőgazdaságban itt történik a legtöbb halálos baleset, gyors intézkedéssel idén pótolni kell a mulasztást. az előirányzatnál kevesebbet költöttek lakókocsik melegezők vásárlására és berendezésére is. a szakszervezet évközben többször is élt a jogával, hogy bérpreferenciára tegyen javaslatot a felsőbb szerveknek; az állami gazdaságok 25 millió forinthoz, az erdőgazdaságok pedig 8 millió forinthoz jutottak ilyen módon az elmúlt évben. a szakszervezet megbízottai 155 géptípus munkavédelmi minősítési eljárásában vettek részt, 46 gép alkalmazásához nem járultak hozzá, száztíz üzemellenőrzésen vettek részt, ezek során 250 esetben különféle kifogást emeltek, többek között munkavédelmi szabálytalanságok miatt.

az édosz központi vezetőségi ülésén - amelyen részt vett dr. lényárt lajos mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes is - az érdekvédelmi munkával kapcsolatban kiemelték: a szakszervezetek gyakran kezdeményezték a bérezési aránytalanságok kiigazítását. a bérpreferenciák összege tárcaszinten 71 millió forintot tett ki, ennek jó részét a szakszervezet indítványára, illetve jóváhagyásával osztották szét. az édosz kezdeményezésére például a szabolcsi és zala ögyei vállalatok az országostól elmaradt átlagbérek emelésére 2.4 millió forintos bérkiegészítést kaptak. különös gondot fordítottak a nők helyzetének vizsgálatára, tekintettel arra, hogy az élelmiszeriparban a dolgozók többsége nő. a bölcsődei helyek száma egy év alatt százzal nőtt, és az üzemekben két új óvodát is átadtak: ilyen módon négyszázzal több gyereket helyezhetnek el.

/folyt.köv./

14.30/szb

-30-

NA 1510

bb 38. /a medosz... 1. folyt./-szb

sok helyen azonban nagy a zsufoltság, s ezért a vállalatoknak - a tanácsai szervekkel együttműködve - a jövőben az eddiginél többet kell tenniük a helyzet megjavítására. annál is inkább, mert a dolgozó anyák ezt egyre jobban sürgetik a szakszervezeti fórumokon. a lakásépítések fejlesztési alapból történő támogatásától az elmúlt évben is idegenkedtek az üzemek gazdasági vezetői; egy év alatt mindössze 20 millió forintot hiteleztek erre a célra, s ez korántsem elegendő. /mti/

..-

bb.39. a vöröskereszt budapesti konferenciája

t/vt/gg/a/h1/hgy

1973. március 9.

pénteken az újvárosháza dísztermében tartották a magyar vöröskereszt budapesti konferenciáját. a tanácskozáson megjelent katona imre, a budapesti pártbizottság titkára, dr. gegesi kiss pál, a magyar vöröskereszt országos elnöke, rostás istván, főtitkár, ott voltak az egészségügyi minisztérium, a fővárosi tanács képviselői, a különböző társadalmi szervek vezetői, valamint a bolgár, csehszlovák és ndk-beli fővárosokban működő testvérszervezetek képviselőiben érkezett külföldi vendégek is. a több mint 500 résztvevőt dr. pesta lászló, a vöröskereszt budapesti szervezetének elnöke üdvözölte. ezt követően vollár jános, a vöröskereszt budapesti szervezetének titkára fűzött szóbeli kiegészítést a budapesti vezetőségnek az elmúlt négy év munkáját magában foglaló írásos beszámolójához.

a referátum a helyi vöröskereszt szervezetek tevékenységének fejlődéséről, az aktivisták lelkes munkájáról adott számot. a beszámolóból kitűnt, hogy 1969 és 1972 között az egészségügyi felvilágosító előadások száma a fővárosban megközelítette az ötvétezeret és azokon csaknem egymillió nyolcszáz ezren vettek részt. a kerületi előadói csoportokban mintegy 2 000 szakorvos, körzeti és üzemi orvos, valamint gyógyszerész tevékenykedik. az egészségügyi nevelő munka egyik legfontosabb területe a tanfolyamok szervezése: az utóbbi négy évben 4 900 tanfolyamnak 142 000 hallgatója volt.

/folyt.köv./  
14.10/a

- 31 -

bb.

NA 1510

bb 38. a medosz és az édosz központi vezetőségi ülése

t jf/gk szb 1e hgy

1973. március 9.

pénteken az élelmiszergazdaság két szakszervezete, a medosz és az édosz központi vezetőségi ülést tartott, amelyen a szakszervezeti érdekvédelemmel kapcsolatos tapasztalatokról és a feladatokról tanácskoztak.

a medosz ülésén megjelent dr. soós gábor, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter első helyettese is. a központi vezetőség megállapította: a vállalati szakszervezeti bizottságok következetesebben sikraszállnak a dolgozók szociális, munkavédelmi és egészségügyi érdekeinek védelmében; ennek is köszönhető, hogy az elmúlt évben ilyen jellegű beruházásokra az állami gazdaságok az előirányzott összegnél 120 millió forinttal többet költöttek. hiba azonban, hogy a traktorok védőkerettel való fölzerelésére előirányzott összegnek csak felét használták fel, s miután a mezőgazdaságban itt történik a legtöbb halálos baleset, gyors intézkedéssel idén pótolni kell a mulasztást. az előirányzatnál kevesebbet költöttek lakókocsok, melegedők vásárlására és berendezésére is. a szakszervezet évközben többször is élt a jogával, hogy bérpreferenciára tegyen javaslatot a felsőbb szerveknek; az állami gazdaságok 25 millió forintéhoz, az erdőgazdaságok pedig 8 millió forintéhoz jutottak ilyen módon az elmúlt évben. a szakszervezet megbízottai 155 géptípus munkavédelmi minősítési eljárásában vettek részt, 46 gép alkalmazásához nem járultak hozzá. száztiz üzemellenőrzésen vettek részt, ezek során 250 esetben különféle kifogást emeltek, többek között munkavédelmi szabálytalanságok miatt.

az édosz központi vezetőségi ülésén - amelyen részt vett dr. Lénárt Lajos mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes is - az érdekvédelmi munkával kapcsolatban kiemelték: a szakszervezetek gyakran kezdeményezték a bérezési aránytalanságok kiigazítását. a bérpreferenciák összege tárcaszinten 71 millió forintot tett ki, ennek jó részét a szakszervezet indítványára, illetve jóváhagyásával osztották szét. az édosz kezdeményezésére például a szabolcsi és zala ögyei vállalatok az országostól elmaradt átlagbérek emelésére 2.4 millió forintos bérkiegészítést kaptak. különös gondot fordítottak a nők helyzetének vizsgálatára, tekintettel arra, hogy az élelmiszeriparban a dolgozók többsége nő. a bölcsődei helyek száma egy év alatt százzal nőtt, és az üzemekben két új óvodát is átadtak: ilyen módon négyszázzal több gyereket helyezhetnek el.

/folyt.köv./

14.30/szb

-30-

NA 7510

bb 38. /a medosz... 1. folyt./-szb

sok helyen azonban nagy a zsufoltság, s ezért a vállalatoknak - a tanácsai szervekkel együttműködve - a jövőben az eddiginél többet kell tenniük a helyzet megjavítására. annál is inkább, mert a dolgozó anyák ezt egyre jobban sürgetik a szakszervezeti fórumokon. a lakásépítések fejlesztési alapból történő támogatásától az elmúlt évben is idegenkedtek az üzemek gazdasági vezetői; egy év alatt mindössze 20 millió forintot hiteleztek erre a célra, s ez korántsem elegendő. /mt1/

--

bb.39. a vöröskereszt budapesti konferenciája

t/vt/gg/a/h1/hgy

1973. március 9.

pénteken az újvárosháza dísztermében tartották a magyar vöröskereszt budapesti konferenciáját. a tanácskozáson megjelent katona imre, a budapesti pártbizottság titkára, dr. gegesi kiss pál, a magyar vöröskereszt országos elnöke, rostás istván, főtitkár, ott voltak az egészségügyi minisztérium, a fővárosi tanács képviselői, a különböző társadalmi szervek vezetői, valamint a bolgár, csehszlovák és ndk-beli fővárosokban működő testvérszervezetek képviselőitében érkezett külföldi vendégek is. a több mint 500 résztvevőt dr. pesta lászló, a vöröskereszt budapesti szervezetének elnöke üdvözlölte. ezt követően vollár jános, a vöröskereszt budapesti szervezetének titkára fűzött szóbeli kiegészítést a budapesti vezetőségnek az elmúlt négy év munkáját magában foglaló írásos beszámolójához.

a referátum a helyi vöröskereszt szervezetek tevékenységének fejlődéséről, az aktivisták lelkes munkájáról adott számot. a beszámolóból kitűnt, hogy 1969 és 1972 között az egészségügyi felvilágosító előadások száma a fővárosban megközelítette az ötvétezeret és azokon csaknem egymillió nyolcszáz ezren vettek részt. a kerületi előadói csoportokban mintegy 2 000 szakorvos, körzeti és üzemi orvos, valamint gyógyszerész tevékenykedik. az egészségügyi nevelő munka egyik legfontosabb területe a tanfolyamok szervezése: az utóbbi négy évben 4 900 tanfolyamnak 142 000 hallgatója volt.

/folyt.köv./  
14.10/a

- 31 -

bb.

NA 1510

??39./ a vöröskereszt....folyt./-a

a lakóterületen, az üzemekben, az iskolákban, valamint a termelőszövetkezetekben számottevően fejlődött a tisztasági mozgalom. ennek különösen nagy lendületet adott a centenáriumi évforduló jegyében meghirdetett, „szép, tiszta, virágos budapestért”, társadalmi mozgalom, amely már az első évben figyelemreméltó eredményeket hozott. példamutató társadalmi összefogással a főváros kerületeinek többségében játszótérket, parkokat építettek, sokat felújítottak. a mozgalom kapcsán kitűzött célok eléréséért a fővárosban több mint 30,000 aktívista tevékenykedik.

az egészségügyi állomáson száma 1969-hez viszonyítva 38 százalékkal emelkedett és jelenleg 2341 működik a fővárosban. a társadalmi elsősegély-nyújtók négy év alatt 867,000 esetben nyújtottak segítséget. az elmúlt időszakban fokozott figyelmet szentelt a vöröskereszt az orvosi ellátottság nélküli kisüzemek, ktsz-ek egészségügyi viszonyainak javítására.

említést tett a beszámoló a véradó-mozgalom fejlődéséről is. négy év alatt a téritésmentesen adott vér mennyisége 14 százalékkal emelkedett. eredményesen dolgozunk a fővárosi általános iskolákban az ifjúsági vöröskeresztes csoportok, amelyeknek a száma meghaladja a 300-at. négy év alatt több mint 54,000 ifju egészségőrt képeztek tanfolyamokon. a gyermek-és ifjúságvédelem vonalán a vöröskeresztes aktivisták különösen értékes segítséget nyújtanak: a helyi szervezetek mintegy 800, nevelőszülőkhöz kihelyezett gyermek sorsát kísérik figyelemmel. segítik a szülőket nevelési problémáik megoldásában. egyre jelentősebb társadalmi igényt elégít ki a házi szociális gondozás. a múlt esztendőben 8600 magára hagyott, idős ember gondozását látták el. hivatásos és társadalmi gondozók. 1969 óta újabb kilenc „öregek napközi otthoná”, -nak létrehozásához nyújtott segítséget a vöröskereszt a kerületi tanácsoknak. jelenleg 26 ilyen intézmény működik a fővárosban és további négy létesítése folyamatban van.  
/folyt.köv./

14.20/-a

- 32 -

NA 1520

bb.40. felpályás utelzárás a 8-as számú főközlekedési útvonalon  
vid/kz/a/hgy 1973. március 9.

a kpm veszprémi közúti igazgatósága március 15-én reggel 5 órától április 15-én 24 óráig - a korszerűsítési munkálatok miatt - felpálya szélességben lezárja a 8-as számú országos főközlekedési útvonal két rövidebb szakaszát, a 43-45-ös kilométer jelzések közötti részen. a lezárás ideje alatt a veszprémből budapest, illetve győr irányába tartó forgalmat a veszprémi köztársaság térről a beloiannisz, illetve az ady endre és a viola utcai útvonalra terelik. az ellenkező irányú forgalom változatlanul a 8-as számú úton halad./mti/  
--

bb.41. az mhsz jubileumi ünnepe zalaegerszegen  
vid/fm/a/hgy 1973. március 9.

a magyar honvédelmi szövetség megalakulásának 25. évfordulója alkalmából pénteken zalaegerszegen jubileumi ünnepeket rendeztek, amelyen horváth zoltán alezredes, az mhsz zala megyei titkára értékelte a szövetség negyedszázados munkáját és ismertette a további feladatokat. az ünnepeken köszöntötték az alapító tagokat és a szövetség élénjáró társadalmi aktivistáit.  
/mti/  
--

bb.42. bővül a rostkender vetésterülete - nyolc megyében tizenhátezer holdra kötötték szerződést  
vid/kz/a/hgy 1973m. március 9.

a kenderfonó és szövőipari vállalat tájékoztatása szerint az elmúlt évben kialakított új árrendszer ösztönző hatása a tavalyihoz képest jelentősen nagyobb területre, 14 600 hold helyett 17 000 hold rostkender termelésére sikerült eddig szerződést kötni. ez azt jelenti, hogy megszokott jó közepes átlaghozamra számítva a hazai feldolgozó ipar igényeit maradéktalanul kielégíti a mezőgazdaság. csongrád, békés, bács, szolnok, hajdu, baranya, tolna és fejér megye több mint száz gazdaságával kötötték szerződést.

?folyt.köv./  
14.25/a

- 33 -

NA 1520

bb.42./ bővül....folyt./-a

az ipari növény termesztésének komplex gépesítése tavaly került napirendre és az elkövetkező esztendő fontos megoldásra váró problémája. a hőmezővásárhelyi bem tsz-ben, amely bemutató kendertermelő mintagazdaságként könyvelnek el országos viszonylatban, a betakarításnak minden munkafázisát mechanizálták. más szövetkezetek is igyekeznek követni a példát. az idén 26 kéveköti aratókombájt vásárolnak. a termelő vállalat segítséget nyújt a szövetkezeteknek azzal, hogy minimális bérleti díj ellenében bálázó gépeit rendelkezésükre bocsátja, a betakarítási időben. a gazdaságok fokozzan támaszkodnak a növényvédő repülőgépek szolgálatára, mert a levegőből történő vegyszeres permetezés az egyedüli módja a még lábon álló kender lombtalanításának, a nehéz fizikai munka felváltásának./mti/

--

bb.43. huszonöt éves a szocialista katonatiszt-képzés

vid/gö/tné/fm/a/hgy

1973. március 9.

hármadik jubileumot ünnepel március 15-én a magyar néphadsereg: a szabadságharc 125., valamint a szocialista tisztképzés és a kossuth lajos katonai főiskola megalapításának 25. évfordulóját. ebből az alkalomból pénteken szentendrén, a kossuth lajos katonai főiskolán sajtótájékoztatót tartottak. halász Antal ezredes bevezetője után kutika károly vezérőrnagy ismertette a szocialista tisztképzés negyedszázados történetét. elmondotta, hogy a demokratikus tisztképzés 1947-ben a kossuth akadémián kezdődött, amelynek jogutóda a szentendrei főiskola lett. a következő két évben fegyvernemi tiszti iskolák alakításával meggyorsult a képzés üteme. a cél az volt, hogy fiatal néphadseregünk számára olyan parancsnokokat neveljenek, akik megfelelnek a fokozott minőségi követelményeknek.

az ellenforradalom leverése után hozták létre az egyesített tiszti iskolát és a kilian györgy repülő tiszti iskolát. itt már a négyéves oktatási idő lehetővé tette, hogy a parancsnoki szakok mellett általános iskolai tanári vagy szaktechnikus polgári képzést is szerezzenek a hallgatók. a katonai főiskolák olyan politikailag szilárd, szakmailag korszerűen felkészült tiszteket képeznek, akik képesek hivatásuk maradéktalan teljesítésére, s alárendeltjeiket úgy nevelik, hogy a magyar néphadsereg magas színvonalon meg tudja oldani a rá háruló feladatokat.

a tájékoztató után bemutatták a sajtó munkatársainak a szentendrei főiskola korszerű, audio-vizuális rendszerű oktató termét, nyelvi laboratóriumait, a hallgatók kollégiumi termét, majd a nemrégiben épült sportcsarnokot, kiállítják a tiszti képzés 25 éves dokumentumait is./mti/

14.45/a

- 34 -

NA 150

bb 44. új óvoda a kisz-lakótelepen

vid-kz szb hgy

1973. március 9.

új óvodát avattak pénteken esztergomban a szentgyörgymezői kisz-lakótelepen. a 150 személyes létesítmény a város legmodernebb óvodája. a városi tanács költségvetési üzeme az eredetileg tervezett 4,5 millió forintból építette fel. a tereprendezési, a parkosítási munkákban, a szabadteri játékok felállításában a város üzemei is részt vesznek majd. az új óvoda nemcsak a kisz-lakótelep, hanem a környéken lakó családok igényeit is maradéktalanul kielégíti. /mti/

--

bb 45. tíz százalékkal növelik a szarvasmarhaállományt vas megyében

vid-kz szb hgy

1973. március 9.

a szarvasmarhatenyésztés fejlesztésének vas megyei tervét vitatták meg pénteken szombathelyen a megye szakemberei. a tanácskozáson, amelyen résztvett Kovács Antal, a megyei pártbizottság első titkára és dr. Gonda György, a megyei tanács elnöke is, hangsúlyozták, hogy vas megye mezőgazdaságában mindig jelentős szerepe volt az állattenyésztésnek, s ezen belül is elsősorban a szarvasmarhatenyésztésnek. az utóbbi években bevezetett visszaesés kiküszöbölésére eredményes erőfeszítések történtek. az eddigi eredmények jó alapot adnak a további fejlesztéséhez. ennek alapvető feltételét a tenyésztés hatékonyságának javításában, a tejhozam, a hustermelő-képesség növelésében, a meglévő termeléseszközök és állomány jobb kihasználásában, a tehénállomány gyarapításában jelölték meg.

a fejlesztési terv szerint a megye szarvasmarhaállományát 1985-ig mintegy tíz százalékkal növelik. a tenyésztésben az eddighez hasonlóan a jövőben is a magyartarka fajta lesz a meghatározó. a magyartarkák mellett azonban a keresztezések és új fajták beállítására is lehetőséget biztosítanak. a megyei fejlesztési tervben foglalt tenyésztési és termelési célkitűzések megvalósításával az egy tehénre jutó évi tejtermelés 1975-re 2 750 literre, 1980-ra 3 000 literre és 1985-re 3 350 literre nő. vágómarhából 1985-ben mintegy 25 százalékkal adnak többet mint 1972-ben.

a tanácskozáson felszólaló szakemberek hangsúlyozták: a terv reális, egvalósítható. rámutattak többek között, hogy a fejlesztésnél az új létesítmények építése mellett nagyobb gondot kell fordítani a meglévő épületek korszerűsítésére, rekonstrukcióra, s feltétlenül szükséges a tartástechnológiai rendszerek fejlesztése. többen arra is felhívták a figyelmet, hogy javítani kell az állattenyésztés szakmai vezetésének színvonalát. /mti/

--

19.57/szb

-35-

NA 160

bb. 46. „mi hoztuk az időt,, - kiállítás szombathelyen

vid/e fm hgy

1973. március 9.

pénteken a szombathelyi művelődési és sportházban megnyílt a „mi hoztuk az időt,, című, a munkásosztály helyzetét bemutató vándorkiállítás. a megnyitón horváth miklós, a városi pártbizottság első titkára mondott beszédet. a megyei pártbizottság ebből az alkalomból kiadványt jelentetett meg a megye iparának eredményeiről. /mti/

*10 munkás helyzetéről*

bb. 47. az mhsz jubileumi ünnepe békéscsabán

vid/e fm hgy

1973. március 9.

az mhsz megalakulásának 25. évfordulója alkalmából pénteken békéscsabán, a kulich gyula ifjúsági és uttorházban jubileumi ünnepeket rendeztek. benkő bálint, az mhsz békés megyei titkárnak helyettese mondott ünnepi beszédet, majd felszólalt stock jános vezérőrnagy, az országos légvédelmi parancsnok. ezután a párt-, a kisz- és a társadalmi szervek képviselői köszöntötték az mhsz-mozgalom aktivistáit. /mti/

---

bb. 49. elsőválasztók nagygyűlése győrött

vid/e fm hgy

1973. március 9.

pénteken a győri textilipari vállalat kulturtermeiben, tíz győr-gyárvárosi üzem csaknem 300 fiatalja gyűlt össze, akik április 15-én először járulnak a szavazóurnák elé. az elsőválasztók nagygyűlésén márton jános, a győri textilipari vállalat igazgatója, országgyűlési képviselő a város fejlődéséről tájékoztatta a 18 éveseket és elemezte az ifjúsági törvény végrehajtásának eredményeit. felhívta a fiatalokat: olyan jelöltekre adják szavazatukat, akik következetesen harcolnak a párt és a kormány politikájának végrehajtásáért. kérte őket, hogy a politika sikere érdekében maguk is tegyenek meg mindent termelő és mozgalmi munkájukban egyaránt. /mti/

---

15.30/e

- 36 -

NA 16<sup>15</sup>

bb. 48. tanácskozás a szot-ban a fogyasztók érdekvédelméről

1 st/tr/e le hgy

1973. március 9.

pénteken a szot székházban az ágazati, a budapesti és a megyei szakszervezeti szervek képviselői megvitatták a fogyasztók érdekvédelméről kapcsolatos teendőket. a tanácskozáson a belkereskedelmi minisztérium, a kneb, az országos anyag- és árhivatal és az országos kereskedelmi főfelügyelőség illetékes munkatársai is résztvettek.

dr. jandek géza a szot közgazdasági osztályának vezetője rámutatott, hogy a fogyasztói igények mind teljesebb kielégítésének fő feltétele a termelés gazdaságosságának javítása. ezért fontos, hogy mindenütt erkölcsileg és anyagilag is ösztömbővítsék mind jobb eredménye elérésére szocialista munkaversenyben résztvevőket, s hatékonyan segítsék a munka- és üzemszervezés korszerűsítését. ugyanakkor a szakszervezetek sajátos eszközeikkel segítik annak az elvnek az érvényesülését is, hogy javuljon a lakosság ellátása, egyre jobbak legyenek a dolgozók, a nyugdíjasok életkörülményei, még eredményesebbé válják a fogyasztók érdekeit védő társadalmi ellenőrzés.

sáska sándor, a szot közgazdasági osztályának főmunkatársa utalt arra a határozatra, amelyben a szot elnöksége állást foglalt a fogyasztók érdekvédelméről, a társadalmi ellenőrzésről, majd a jelenlévőkkel megvitatták a határozattal kapcsolatos teendőket. abból az elvből indultak ki, hogy társadalmunkban a fogyasztók érdekeinek védelme alapvetően állami feladat, de csak akkor lehet igazán eredményes, ha széleskörű társadalmi ellenőrzéssel párosul. a szakszervezetek kötelességüknek tartják, hogy javaslataikkal közreműködjenek az ár- és fogyasztáspolitikai elvek és intézkedések kidolgozásában, részt vegyenek az árak, az árueellátás és a minőség társadalmi ellenőrzésében. különösen a szot-nak kell igen jelentős elemző munkát végeznie, de fontos feladatok hárulnak az ágazati, illetve a budapesti és megyei, sőt a vállalati szakszervezeti szervekre is.

a tanácskozáson megállapodtak, hogy az ágazati, a budapesti és megyei szakszervezeti szervek a jövőben az eddiginél szorosabb kapcsolatokat építenek ki a minisztériumokkal, illetve a tanácsokkal, s előre tájékoznak a lakosság ellátásáról, a dolgozók életszínvonalát érintő tervezett intézkedésekről. a terveket a vezető testületekben megvitatták, s véleményüket ismertették az érintett állami szervekkel. szoros kapcsolatokat létesítenek a szakszervezetek egymással, s mindenképp a kvdsz-szel, így hatékonyabban és gyorsabban eljuttathatják tapasztalataikat az érintett szervekhez.

/folyt.köv./  
15.45/e

- 37 -

NA 16<sup>15</sup>

bb. 48. /tanácskozás a szot...folyt./e

a tanácskozáson elmondták, hogy a kereskedelmi, társadalmi ellenőrzésben jelenleg körülbelül 10 000 szakszervezeti aktivista vesz részt. a szot elnöksége kidolgozta a társadalmi ellenőrzés működési szabályzatát, amely az ellenőrök munkáját még eredményesebbé, szervezettebbé teszi. rövidesen a belkereskedelmi minisztérium hivatalos utasítást ad ki, és a minisztertanács tanácsi hivatala is állásfoglalást bocsát ki, ezzel állami vonalon is hitelesítik e működési szabályzatot. megszervezik a kereskedelmi társadalmi ellenőrök képzését, hogy munkájukat szakszerűbben láthassák el. a hagyományos bolti ellenőrzéseken kívül egyre inkább elterjed az a korszerűbb forma, amikor kereskedelmi vállalatok központjaiban, a közszükségleti cikkeket gyártó és szolgáltató vállalatoknál is társadalmi uton vizsgálják az árpolitikát. az ilyen jellegű feladathoz minden esetben szakembereket kell bevonni, ki kell alakítani a közgazdászok, pénzügyi szakemberek aktívahálózatát. ellenőrző munkájukat természetesen az állami ellenőrző szervekkel szoros összhangban, tervek egyeztetésével lehet a legeredményesebben végezni. ezeknél az ellenőrzéseknél nem tételes revízióról van szó, hanem arról, hogy szurópróbaszerűen betekintenek a kalkulációba, az árképzést tartalmazó dokumentumokba, s vizsgálják például a nagykereskedelmi és ipari vállalatok csomagoló részlegeinek munkáját. az ellenőrzést természetesen mindenütt az éppen aktuális, fontos témákra kell összpontosítani. információk nyújtásával a szot is rendszeresen segíti az ellenőrzést. a ksh-val közösen például kidolgozzák azoknak a cikkeknek a listáját, amelyek árának ellenőrzését ajánlják az aktivistáknak. az ellenőrzések tapasztalatairól a szot félévenként tájékoztatást kér, s ha intézkedésekre van szükség, erről a szot tájékoztatja az illetékes állami szerveket. helyes, ha ugyanilyen tájékoztatást adnak a szakszervezetek a minisztériumoknak és a helyi tanácsoknak is.

az értekezleten bejelentették, hogy a jövő év januárjában a szot-iskolán kéthónapos tanfolyam indul a társadalmi ellenőrzést irányító szakszervezeti tisztségviselők részére. a fogyasztók érdekeinek védelmében résztvevők megbecsülésének kifejezéseként kidolgozzák a kereskedelmi társadalmi ellenőrök kitüntetési rendszerét is. /mti/

---

15.48/e

- 38 -

NA 1620

bb. 50. a lakásszövetkezetekről tárgyalt a miskolci városi tanács végrehajtó bizottsága

vid/e kz hgy

1973. március 9.

a miskolci városi tanács végrehajtó bizottsága pénteken megtartott ülésén a lakásépítő szövetkezetek helyzetével foglalkozott. az ülésen 600 szövetkezeti lakás felépítéséhez jelelték ki a város különböző pontjain területet. a végrehajtó bizottság elhatározta, hogy e területek előkészítésére hiteletet vesz fel, az építkezések gyors lebonyolítására pedig együttműködési szerződést köt a meszöv-vel. a munkás-lakásépítési program végrehajtásáról már tárgyalnak a nagyüzemek, köztük a diósgyőri lenin kohászati művek és a diósgyőri gépgyár vezetőivel. a városi tanács olcsó munkás-szövetkezeti lakások céljára, az épülő összekötő városrészben, megközelítőleg 90 lakást ajánlott fel. /mti/

---

bb. 51. az országgyűlési képviselők hajdu-bihar megyei csoportjának ülése

vid/e fm hgy

1973. március 9.

az országgyűlési képviselők hajdu-bihar megyei csoportja pénteken debrecenben ülést tartott, amelyen résztvett kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, bencsik istván, a hazafias népfront országos tanácsának főtítkára, karakas lászló, a megyei pártbizottság első titkára és dr. ambrus istván, a megyei tanács elnöke.

a csoport 1972-ben végzett munkájáról, valamint az országgyűlés legközelebbi ülészakánának előkészületeiről, dr. szilágyi gábor, a csoport vezetője adott tájékoztatást.

dr. angyal lászlónak, a megyei tanács osztályvezetőjének előterjesztése alapján a képviselők megvitatták a megye és debrecen város tömegközlekedésének helyzetét és az azzal kapcsolatos feladatokat.

az ülésen szó esett arról, hogy a harmadik ötéves tervben újabb öt hajdusági települést kapcsoltak be a tömegközlekedésbe és most már csak a hortobágyra és nyírmártonfalvára nincs rendszeres autóbuszjárat. a megye és debrecen iparfejlesztése nagymértékben kihatott az autóbuzszközlekedésre, hét debrecen-környéki községgel szervezték meg az ugynevezett „elővárosi-szállítást”, az iskolai körzetesítéssel párhuzamosan pedig újabb öt iskolai buszjáratot indítottak.

/folyt.köv./  
16.08/e

- 39 -

NA 1620

bb. 51. /az országgyűlési...folyt./e

a távolsági autóbuszforgalom mellett 11 településen szervezték meg a rendszeres helyi járatot. ez a megye igényét kielégíti, viszont debrecenben a jelenleginél több autóbuszra lenne szükség. az elmúlt esztendőben két villamosvonalat szüntettek meg, s ez évben a hatvan-utcában szüntetik meg a villamosközlekedést.

a debreceni tömegszállítási gondok enyhítésére az idén 44 újabb autóbust állítanak forgalomba, s a negyedik ötéves tervben 266 millió forintot költenek utak építésére, illetve korszerűsítésére.

az ülésen jóváhagyták a képviselőcsoport 1973. évi munkatervét. /mti/

---

bb. 52. Ülést tartott a bács-kiskun megyei képviselőcsoport

vid/e fm ká

1973. március 9.

pénteken kecskeméten ülésezett az országgyűlési képviselők bács-kiskun megyei csoportja. a tanácskozássra meghívták a megyei pártbizottság és a megyei népfront bizottság vezetőit is.

ispánovits márton, a képviselőcsoport vezetője összegezte a múlt évi parlamenti és választókerületi munkát, valamint az idei feladatokat. a megye képviselőinek aktivitását jellemzi -, mondotta többek között -, hogy az országgyűlés 1972. évi ülés-szakain öten szólaltak fel közérdekű, országos ügyekben, ketten interpelláltak, kilencen pedig az országgyűlés bizottságaiban fejtettek, illetve fejtenek ki hasznos tevékenységet. látogató-sokat tettek a megye üzemeiben, termelőszövetkezeteiben, intézményeiben, megyei és helyi tanácsüléseken, népfrontbizottsági üléseken vettek részt. a megye képviselőit legtöbbször közér-dekű ügyekben keresik fel, s tovább csökkent az egyéni panaszok, kérelmezők száma. hasznosak voltak bács-kiskun és baranya megye képviselőcsoportjainak közös tanácskozásai, ezért a jövőben más szomszédos megyék képviselőivel is eszmecseréket kívánnak folytatni a közös gondokról.

a vitában felszólalt többek között nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, továbbá molnár istván, dr. ortutay gyula, raffai sarolta, nagy ferencné és dr. gajdócsi istván. jelen volt a tanácskozáson dr. román pál, a bács-kiskun megyei pártbizottság első titkára is, aki válaszolt a képviselők kérdéseire.

a megye országgyűlési képviselői délután megnézték kecskemét legújabb sütőipari üzemét, majd a gépipari és automatizálási műszaki főiskolába látogattak. /mti/

16.13/e

---  
- 40 -

NA 16<sup>20</sup>

bb. 53. a pest megyei népfront bizottság ünnepsége a nőnap alkalmából

vid/gö/e fm

1973. március 9.

a hazafias népfront pest megyei bizottsága pénteken ünnepséget rendezett fővárosi székházában a nemzetközi nőnap alkalmából. az ünnepségen megjelent valentina zaharovna pavlova, a szovjetunió budapesti nagyköveteinek felesége és hoang cuong asz-szony, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagyköveteinek felesége. dr. barna lajosnak, a népfront pest megyei elnöksége alelnökének ünnepi beszéde után szovjet művészek adtak műsort. /mti/

---

bb. 54. az obt elnökségének távirata a bengáli népi köztársaság béketanácsának

hi/e ká

1973. március 9.

a bengáli népi köztársaság első választásának eredményéről, a mudzsibur rahman miniszterelnök vezette avami liga elsőpró győzelméről szinte baráti örömmel értesült a magyar békemozgalom. népünk mindig nagy figyelemmel kísérte az avami liga har-cát, amelyet hazájuk függetlenségéért, a nemzet társadalmi-gaz-dasági felemelkedéséért folytatnak. ez a választás a nép győzel-mét hozta, népünk hitvallását a demokrácia, a nemzeti felemel-keedés mellett. szinte szívvél kívánjuk önnöknek, hogy mielőbb megvalósuljon a dél-ázsiai szubkontinens szilárd és tartós bé-kéje. kívánunk a hazájuk felvirágoztatásáért folytatott tevé-kenységükhöz sok sikert. felelősségteljes, nehéz munkájukban mindenkor számíthatnak a magyar békemozgalom testvéri szolidari-tására, támogatására. /mti/

---

bb. 56. százmillió forint értékű növényvédőszeret használnak fel a fejér megyei közös gazdaságok

vid/kz/tné/e ká

1973. március 9.

a múlt évinél 5 millió forint értékűvel több növényvédő-szeret használnak fel az idén a fejér megyei közös gazdaságok s így ebben az évben már kerekén 100 millió forintot költenek ilyen célra - jelentették be a pénteken székesfehérvárott meg-rendezett megyei növényvédelmi tanácskozáson. különösen a kapát, illetve a kézi munkát helyettesítő gyomirtó szerek a kereset-tek. a vásárlásukra fordított összeg együttes értéke eléri a 60 millió forintot. műtrágyából, amely az utóbbi évek statisztikái szerint nagyon kifizetődő befektetés, holdanként 598 forint ér-tékűt használnak fel a megye közös gazdaságai. a kereslet köze-letbi vizsgálata most már szembetűnően arra mutat, hogy mind az állami, mind pedig a szövetkezeti gazdaságok érdeklődése csök-kent a külföldi készítmények iránt, s általában hazai növényvé-dőszereteket vásárolnak. /mti/

---  
- 41 -

16.20/e

NA 16<sup>50</sup>

bb. 55. Ülést tartott a tanácsi koordinációs bizottság

t pr/tm/e hi ká

1973. március 9.

dr. papp lajos államtitkárnak, a minisztertanács tanácsi hivatala elnökének vezetésével pénteken a parlamentben ülést tartott a tanácsi koordinációs bizottság.

Megtárgyalták a borsod-ábauj-zemplén megyei tanács végrehajtó bizottságának tevékenységéről szóló beszámolót, illetve a minisztertanács tanácsi hivatalának ehhez készült ellenőrző jelentését. a vitában részt vett dr. bodnár ferenc, a borsod-ábauj-zemplén megyei pártbizottság első titkára, és dr. ladányi józsef, a megyei tanács elnöke. a koordinációs bizottság megállapította, hogy az ország második legnagyobb megyéjében eredményesen dolgoznak a tanácsok a párt x. kongresszusi határozatainak végrehajtásán, a 4. ötéves terv központi és tanácsi céljainak megvalósításán. érvényt szereznek a tanács törvényben biztosított nagyobb önállóságuknak, megnövekedett hatáskörüknek. erősödött a tanácsi testületek súlya, szerepe, s tagjaik nagy többsége aktívan tevékenykedik, szoros kapcsolatot tart választóival. az úrvendetes eredmények nyugtázása mellett a koordinációs bizottság felhívta a megyei tanács végrehajtó bizottságának figyelmét, hogy fordítson nagyobb gondot a testületi határozatok végrehajtásának megszervezésére és ellenőrzésére, a miskolci tanács munkájának segítésére, a lakosság szolgáltatási igényeinek jobb kielégítésére, a gyermekintézmények bővítésére, a kereskedelmi üzlet-hálózat fejlesztésére, az egészségügyi és szociális intézmények szakember-ellátásának javítására.

a koordinációs bizottság ezután kialakította a tanácsi hivatal 1973-1976-ra tervezett - a megyei tanácsok és végrehajtó bizottságok munkájának ellenőrzését célzó - vizsgálatainak programját. a négy esztendőre szóló munkaterv lehetővé teszi a hivatal és az érdeelt minisztériumok tanácsoknál végzett ellenőrzéseinek jobb összehangolását, a tapasztalatok megfelelőbb hasznosítását. a bizottság végezetül meghatározta a megyei tanácselnöki értekezletek idei programját, ügyelve arra, hogy a minisztériumok és a megyei végrehajtó bizottságok által egyaránt fontosnak, időszerűnek tartott témák kerüljenek a tanácselnöki eszmecsereék napirendjére. /mti/

---

16.30/e

- 42 -

NA 1700

bb. 39. /a vöröskereszt budapesti...2.folyt./e

a vezetőség beszámolóját a számvizsgáló bizottság jelentését, valamint a határozati javaslatot megvitatták. felszólt a konferencián és a budapesti pártbizottság üdvözlését, jókívánságait tolmácsolta katona imre, a pártbizottság titkára. a külföldi vendégek - borisz georgiev, a szófiai vöröskereszt alelnöke, gerhardt voigt, a berlini vöröskereszt titkára és dr. jiri spurny, a prágai vöröskereszt titkára - hazájukban működő testvérszervezet képviselőiben köszöntötték a tanácskozást.

a felszólalásokra adott válasz után egyhangulag elfogadták a vezetőség beszámolóját, a számvizsgáló bizottság jelentését és a határozati javaslatot. ezt követően megválasztották a budapesti vöröskereszt 35 tagu új vezetőségét, a számvizsgáló bizottságot, valamint az áprilisban sorra kerülő 4. kongresszus budapesti küldötteit.

x x x

a tanácskozás színhelyén nyílt meg a ganz-márag alkoholizmus elleni nagyszabású kiállítása. tanulságos, sokrétű anyaga újszerű formában hívja fel a figyelmet az alkoholizmus káros hatására. /mti/

---

bb 58. tűz a bábolnai állami gazdaságban

vid/um kz la

1973. március 9.

a bábolnai állami gazdaság vasdinmei kerületében pénteken kigyulladt egy cseréptető, dróthálóval körülkerített szin. bálázott szalmát és bálázott préselt faforgácsot raktározottak benne. a tüzet egy nyergesvontató okozta, amely szállításhoz beállt a szinbe. a komáromi állami és a bábolnai önkéntes tűzoltók kétórás megfeszített munkával tudták csak a lángokat megfékezni. segítettek a környéken dolgozók is. nehézségeket okozott, hogy 2 kilométerről kellett a vizet odaszállítaniok. a szin, a benne raktározott anyagok és a vontató is leégett. a kár nagyságának és a tűz okának pontos megállapítására a vizsgálat indult. /mti/

---

- 43 -

NA 1720

bb 57. tudományos együttműködés a biológiailag aktív vegyületek kutatási programjának megvalósítására

t b6/gg um ie la

1973. március 9.

pénteken a nehézipari minisztériumban gör nagy sándor miniszterhelyettes és láng istván, a magyar tudományos akadémia főtitkárhelyettese megállapodást írt alá, amely szerint a jövőben a két intézmény az eddiginél hatékonyabban összehangolja tudományos tevékenységét. az alapkutatás szakemberei az eddiginél szervezettebben segítik a gyógyszeriparban és a növényvédőszeriparban folyó kutatásokat, s azokat főleg alapkutatásokkal egészítik ki. ez az együttműködés lehetőséget nyújt az mta intézeteiben koncentrált szellemi kapacitás közvetlenebb ipari kihasználására is.

az alkalmazott és az alapkutatással foglalkozó szakemberek szervezett együttműködése elsősorban a biológiailag aktív vegyületek elnevezésű, országosan kiemelt kutatási fő irány célkitűzéseinek megvalósítását segíti. biokémiai kutatásokkal, a jobb törvényszerűségek feltárásával, tudományos hipotézisekkel adnak támpontot az ipari kutatásokhoz.

az együttműködés három évre vonatkozik, s ez idő alatt a nehézipari minisztérium kutatóintézetei, laboratóriumai, valamint az mta szegedi biológiai központjának intézetei közösen vállalják a kutatók képzését, továbbképzését, a rendszeres konzultáció szervezését és a kutatások összehangolását. /mti/

bb 59. hétfőtől árusítják a „szivárványt”, - szovjet gyártmányú színes tv-vevőkészülék a kijelölt budapesti üzletekben

t kf/tr um ie la

1973. március 9.

a fővárosban hat keravill üzlet, az otthon, a corvin és a baross téri szivárvány műszaki áruház, valamint a ravill echo boltja hétfőn megkezdte az import színes televízió vevőkészülékek árusítását - jelentette be pénteki, bemutatóval egybekötött sajtótájékoztatóján dr. csomós istván kereskedelmi igazgató a ravill lenin körúti mintatermében.

a szivárvány elnevezésű szovjet gyártmányú készülék ára 19.500 forint, az otp hitelakcióban is megvásárolható. a készülék mind az első, mind a második programban sugárzott színes, valamint fekete-fehér műsor vételére alkalmas.

/folyt.köv./

- 44 -

KA 1725

bb 59. /hétfőtől árusítják....folyt./um

a színes televízió vevőkészülék vásárlása nem olyan egyszerű, mint más híradástechnikai cikké. a készüléket meg kell rendelni, s a vevőt tájékoztatják arról, hogy melyik napon, mikor szállítják lakására. a „szivárványt”, ugyanis a gelka szakemberei a helyszínen, a lakásnak azon a részén helyezik üzembe, állítják be, ahol állandó helye lesz. az eddigi tapasztalatok szerint ugyanis még a fővárosban sem vehető kielégítően a színes műsor. amennyiben a vételi lehetőségek nem megfelelőek, s emiatt a vásárlás meghiúsul, a vételárát vagy az előleget levonás nélkül visszafizetik a vevőnek.

jelenleg 400 szivárvány, s hozzá elegendő tartalékalkatrész van raktáron, s újabb ezer készüléket rendeltek erre az évre, de lehetőség van ennél nagyobb igények kielégítésére is.

a belkereskedelmi minisztérium rendelkezései szerint a színes televíziót egyelőre budapesten hozzák forgalomba, mert a készüléket csak a fővárosban tudják javítani. /mti/

bb. 60. ülést tartott a mém tudományos tanácsa

t jf/pá/e ie la

1973. március 9.

pénteken dr. dimény imre miniszter elnökletével ülést tartott a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium tudományos tanácsa, amely megvitatta az agrárgazdasági kutató intézetben készített szarvasmarhatenyésztési tudományos kutatási tanulmányt. a program koordinálja a kutatómunkát; megszünteti a több helyen egyidőben végzett azonos jellegű kísérleteket, s az eddiginél jobban összehangolja majd a tudományos kutatást. a program meghatározza a tenyésztők előtt álló legfontosabb feladatokat. a mém tudományos tanácsa ajánlásokat adott a szarvasmarhatenyésztési kutatás témáinak megvalósításához; ezeket eljuttatják a kutatási központokba és a kísérleti helyekre. /mti/

f e l h a s z n á l h a t ó : 19.00 órától!

bb. 62. bemutató a szolnoki szigligeti színházban

vid/e kz la

1973. március 9.

a szolnoki szigligeti színház pénteken este tartotta az év harmadik bemutató előadását. katajev: a kör négyesgöcsöt címmel kétrészes vígjátéka került színre romhányi lászló főiskolai hallgató rendezésében. a darab főszerepeit andai györgyi, csomós mari, bárány frigyés és szombathy gyula játssza. /mti/

17.50/e

- 45 -

KA 1805

bb. 61. készül a magyar sajtó története - sajtótájékoztató a muosz-ban

t r ó / t m / e h i l a

1973. március 9.

a négy kötetre tervezett magyar sajtótörténet válogatott bibliográfiájának megjelenése alkalmából sajtótájékoztatót tartott pénteken a muosz-ban a sajtótudományi bizottság. a sajtótörténet bibliográfiai munkálatait az újságíró szövetség kezdeményezésére és anyagi támogatásával kezdték meg a magyar tudományos akadémia irodalomtudományi intézete közreműködésével. az anyaggyűjtés során csaknem ezer lapot és folyóiratot, valamint szakmunkát dolgoztak fel. a bibliográfia egésze mintegy 8 700 tételt tartalmaz, névmutatója csaknem 3 000 nevet tüntet fel. a kötet gerincét a napilapokról, folyóiratokról, illetve az újságírókról adatokat közlő fejezetek jelentik.

L 1968 ban

a bibliográfia szerkesztői a jó áttekinthetőségre törekedtek. a kötet első fejezete az összefoglaló sajtótörténeti műveket, a rokontudományok sajtótörténeti szempontból használható kézikönyveit, lexikonokat, sajtó-bibliográfiákat, évkönyveket, emlékiratokat és forrás-kiadványokat sorolja fel. a második nagy összefoglaló fejezet a sajtótörténetre vonatkozó bibliográfiák és irodalom adatait, az egyes lapok és folyóiratok, valamint szerkesztők és újságírók adatait közli. a harmadik fejezet a sajtó elvi és módszertani kérdéseit taglalja. a negyedik fejezet a sajtó társadalmi történelmi feltételeivel és kereteivel foglalkozó munkákat gyűjti össze adataiban, azokat a feltételeket és azokat a kereteket, amelyek egy-egy adott korszak sajtójának működését meghatározták.

a bibliográfia a dersi tamás szerkesztésével megjelenő sajtótörténeti könyvtár kötete, a magyar sajtó történetét fel dolgozó kollektiva munkájának első eredménye. /mt1/

---

f e l h a s z n á l h a t ó : 19.00 órától!

bb.63. csehov „cseresznyéskert”, -jének bemutatója miskolcon

vid/e fm la

1973. március 9.

pénteken a miskolci nemzeti színházban bemutatták csehov „cseresznyéskert”, című szindarabját, amelyet diplomamunkaként illés istván főiskolai hallgató rendezett. a főbb szerepeket máthé éva, polónyi gyöngyi - akinek ez volt a miskolci bemutatkozása - valamint simon györgy és paláncz ferenc alakította. /mt1/

18.00/e

- 46 -

NA 1820

f e l h a s z n á l h a t ó : 19.00 órától!

bb. 64. operabemutató debrecenben

vid/e fm la

1973. március 9.

verdi „nabucco”, című operáját mutatták be pénteken a debreceni csokonai színházban. a főszerepeket berzelly istván, az állami operaház tagja, németh józsef, marsay magda, tréfas györgy, tibal kriszta és czakó mária énekelte. a műv filharmonikusok zenekarát szabó lászló vezényelte. a díszletet langmár andrás tervezte. az operát kertész gyula rendezte. /mt1/

TC

---

bb. 65. a belföldi hírek jegyzéke 13 órától 18 óráig:

la/e

1973. március 9.

32. magyar-szovjet orvostudományi együttműködési munkaterv
33. öntözés szabolcsban
34. a főváros választási elnökség ülése
35. muzeumi sajtótájékoztató
36. automatizált habfóliagyártó üzem
37. a fővárosi kézműipari vállalat sajtótájékoztatója
38. a medosz és az édosz kv ülése
39. a vöröskereszt budapesti konferenciája
40. felpályás utelzárás
41. az mhsz jubileumi ünnepsége
42. rostkender
43. 25 éves a szocialista katonatiszt képzés
44. új óvoda a kisz lakótelepen
45. szarvasmarha állomány vas megyében
46. „mi hoztuk az időt,,
47. mhsz ünnepség békéscsabán
48. tanácskozás a szot-ban a fogyasztók érdekvédelméről
49. első választók nagygyűlése
50. lakásszövetkezetek
51. a hajdú-bihar megyei képviselőcsoport ülése
52. a bács-kiskun megyei képviselőcsoport ülése
53. a pest megyei néprfront bizottság ünnepsége
54. az obt elnökségének távirata
55. ülést tartott a tanácsi koordinációs bizottság
56. növényvédőszer-felhasználás
57. tudományos együttműködés
58. tűz a bábólnai ág-ban
59. színes tv-készülék
60. a mém tudományos tanácsának ülése
61. sajtótájékoztató a muosz-ban
62. bemutató szolnokon
63. bemutató miskolcon
64. operabemutató debrecenben
65. hírjegyzék /mt1/

18.03/e

- 47 -

NA 1815

bb. 66. LI ce-vang,

pá/e zs la

1973. március 9.

a kínai népköztársaság új magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete budapestre érkezett. a nagykövetet a repülőtéren nagy Lajos, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője fogadta. /mti/

...-

bb. 67. az ndk nagykövetének búcsulátogatásai

pá/e zs la

1973. március 9.

Kádár János, az MSZMP kb. első titkára, Losonczy Pál, az elnöki tanács elnöke, Fock Jenő, a minisztertanács elnöke, Apró Antal, az országgyűlés elnöke, Péter János külügyminiszter búcsulátogatáson fogadta dr. Herbert Plaschke-t, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetét, aki a közeljövőben végleg elutazik Magyarországról. /mti/

...-

bb. 69. köpeczi Béla francia kitüntetése

t ms/tm/e la

1973. március 9.

a francia köztársaság kormánya - a magyar-francia kulturális kapcsolatok fejlesztése érdekében kifejtett tevékenysége elismerésül - az akadémiai pálmák kitüntetés parancsnoki fokozatát adományozta Köpeczi Béla akadémikusnak, a magyar tudományos akadémia főtitkárának.

a kitüntetést Gerard Amanrich, a francia köztársaság budapesti nagykövete a pénteken ez alkalomból rezidenciáján tartott fogadáson nyújtotta át.

részt vett a fogadáson Erdély-Gruz Tibor, a magyar tudományos akadémia elnöke, dr. Rosta Endre, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, dr. Polinszky Károly művelődésügyi miniszterhelyettes, a külügyminisztérium képviselői, valamint a kulturális, a tudományos és a társadalmi élet számos ismert személyisége. /mti/

...-

19.30/e

- 48 -

NA 1940

bb. 68. időjárásjelentés

gg/e la

1973. március 9.

a meteorológiai intézet jelenti március 9-én, pénteken este 19 órakor:

az évszakhoz képest hideg idő

várható időjárás az ország területére szombat estig: változóan felhős idő, többfelé kisebb havazás, hózápor. megélénkülő, több helyen megerősödő északi, északkeleti szél. az évszakhoz képest hideg idő.

Legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 2-7 fok között. /mti/

...-

bb. 70. Ülést tartott a budapesti képviselőcsoport - tájékoztató az új büntető eljárási törvényjavaslatról

i tf/tm/e zs la

1973. március 9.

a budapesti képviselők pénteken - a budapesti népfront bizottság közreműködésével szervezett egésznapos program során - ismerkedtek az OTP munkájával, majd megvitatták a büntető eljárásról szóló törvénytervezetet.

először az OTP 1. kerületi, Krisztina városi fiókját keresték fel. Egri Sonja, a fiók vezetője elmondta a vendégeknek, hogy a kerületi lakosok OTP-ügyeiben túl itt foglalkoznak a magyar állampolgárok deviza-ügyeivel is. megtekintették a gépi adatfeldolgozást, ebben a fiókban intézik 12 fővárosi kerületi OTP-fiók átutalási /lakbér, villany, gáz, telefonszámlák, stb./ ügyeit: 50 000 átutalási betétszámla-tulajdonos mintegy 250 000 tételét dolgozzák fel havonta.

az OTP központjában Szirmai Jenő vezérigazgató fogadta és tájékoztatta a képviselőket, egyebek között arról, hogyan segíti a takarékpénztár különösen a munkások és a fiatalok lakásépítését. az OTP - mondta - tevékenységével, minden szolgáltatásával arra törekszik, hogy méltó legyen az emberek előlegezett bizalmára. terveznek olyan szolgáltatást, hogy gépkocsijavításhoz, a kásfelújításhoz is adnak majd kölcsönt. felmerült a gondolat: a dolgozók fizetésük egy részét - anyagi vállalkozásaik egyszerűbb lebonyolítása érdekében - esetleg egyenesen átutalhatnák az OTP-hez, s az onnan kapott csekkel bonyolíthatnák le különféle vásárlásokat. /folyt.köv./

19.48/e

- 49 -

NA 2001

bb. 70. /ülést tartott...folyt./e

a képviselőcsoport ülésére dr. vida miklós elnök vezetésével került sor a budapesti népfront bizottság székházában. a fővárosi bíróság, a fővárosi ügyészség, a budapesti ügyvédi kamara vezetőit, büntető jogászait és a budapesti rendőrfőkapitány-ság büntető eljárási szakértőjét is meghívták az összejövetelre, amelyen dr. markója imre igazságügyi miniszterhelyettes ismertette az új büntető eljárási törvény javaslatát, amely várhatóan az országgyűlés következő ülésén kerül napirendre.

két fő törekvés nyilvánul meg a törvénytervezetben: egyrészt az, hogy a törvényességi garanciák fokozásával erősödjék az állampolgári jogok védelme a büntető eljárásban, másrészt hogy korszerűbb - gyorsabb és egyszerűbb - legyen az eljárás. rögzítik a készülő törvényben az ugynevezett működési alapelvek között a büntető eljárás megannyi törvényességi követelményét: a személyi szabadság és más állampolgári jogok biztosítása, a jog a védelemhez, az anyanyelv használatához, a tárgyalás nyilvánossága, szóbelisége és közvetlensége, a jogorvoslat - fellebbezés - lehetősége stb.

elismeréssel nyugtázták a képviselők a fontos alapelvek sorában az ártatlanság védelmét. ennek - amint dr. markója imre nyomatékkal hangsúlyozta - nemcsak elméleti, hanem gyakorlati értelme és fontossága van: a hatóságoknak - a bűnüldöző és igazságszolgáltató szerveknek - kell bizonyítaniuk a bűnösséget, nem pedig a terheltnek a saját ártatlanságát. élénk érdeklődést váltott ki a törvénytervezetnek a következő rendelkezése: a jövőben lehetővé válik, hogy az előzetesen letartóztatott terhelt a védőjével már a nyomozás kezdetekor, pontosabban az első kihallgatás után szóban, ellenőrzés nélkül érintkezhessek. viszont el is várják a több jogot kapó védőtől, hogy aktívabban bekapcsolódják az eljárásba, annak gyorsítása érdekében segítse a tényállás hatékonyabb felderítését, megkönnyítse a bíróságok munkáját.

a csoportülés végén dr. vida miklós előzetes tájékoztatást adott a képviselőknek az országgyűlés soron következő - tavaszi - ülészakaról. /mti/

---

19.52/e

- 50 -

N<sup>o</sup> 2010

v

embargo : 24.00 óráig!

bb. 71. bohustav chnoupek,

pá/e zs la

1973. március 9.

a csehszlovák szocialista köztársaság külügyminisztere pénteken útutazott budapestre. a minisztert a keleti pályaudvaron péter jános külügyminiszter üdvözölte. /mti/

---

bb. 72. koreai pártküldöttség érkezett budapestre

tr/e zs la

1973. március 9.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására pénteken budapestre érkezett a koreai munkáspárt központi bizottságának küldöttsége, kim dong gju, a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára vezetésével. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren nemes dezső, a politikai bizottság tagja és katona istván, a kb tagja, a kb osztályvezetője fogadta. jelen volt pak gjong szun, a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

---

bb. 73. gyarmati vera és katona ágnes

gg/e la

1973. március 9.

szonáta-estje nyitja szombaton a zeneakadémia kistermében a híres szonáták sorozatot. műsorukon bach, brahms, césar franck művek szerepelnek. /mti/

---

20.03/e

- 51 -

N<sup>o</sup> 2010

bb. 74. dr. csanádi györgy

tm/e la

1973. március 9.

közlekedés és postaügyi miniszter pénteken pozsonyban találkozott dr. ing. stefan sutka csehszlovák közlekedésügyi miniszterrel. a találkozó során megtárgyalták a két országot kölcsönösen érintő közlekedési kérdéseket. dr. csanádi györgy a közlekedés kiváló dolgozója kitüntetést nyújtotta át a csehszlovák közlekedés több vezetőjének a magyar-csehszlovák közlekedési együttműködésben kifejtett kimagasló közreműködésük elismeréseként. /mti/

...-

bb. 75. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

la/e

1973. március 9.

- 66. új kínai nagykövet
  - 67. dr. herbert plaschke bucsulátogatásai
  - 68. időjárásjelentés
  - 69. köpeczi béla francia kitüntetése
  - 70. budapesti képviselőcsoport
  - 71. átutazott a csehszlovák külügyminiszter
  - 72. koreai pártküldöttség
  - 73. gyarmati vera szonátaestje
  - 74. dr. csanádi györgy
  - 75. hírjegyzék
- /mti/

...-

- v é g e -

főszerkesztő: burján sándor  
ügyeletes szerkesztő: koncz antal  
szerkesztők: halasi györgy  
lakatos erzsébet

20.53/e

- 52 -

N. 2100

**M.T.I.**

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Főm utca 5-7. Telefon: 259-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1973. március 10.

bb. 1. külföldi kiállítások magyarországon

i nn/gg/e h i hgy

1973. március 10.

Három érdekes kiállítás nyílik a következő hetekben budapestben. a kulturális kapcsolatok intézetének szervezésében. március 16-tól fogadja az érdeklődőket a szépművészeti múzeumban a svédországban élő, magyar származású andre nemes festőművész tárlata. néhány alkotását már 1970-ben a műcsarnokban, a külföldön élő magyar származású művészek kiállításán láthattuk. ez lesz az első önálló bemutatkozása. tárlatán 97 alkotását tekinthetjük meg.

március 24-én a műcsarnok három termében mutatkozik be fritz wotruba neves osztrák szobrászművész, aki több önálló tárlatot rendezett már többek között zürichben, baselben, londonban, münchenben, salzburgban, milánóban, brüsszelben, rómaiban, san franciscoban és new york-ban. a budapesti bemutatón 27 rézkarc, 36 bronzszobor, 11 litográfia, 12 rajz és akvarell, valamint mintegy 30 színpadterv szerepel.

március 30-tól április 13-ig tekinthető meg a kulturális kapcsolatok intézetének dorottya utcai kiállító termében almási pál franciaországban élő neves fotóművész kiállítása. /mti/

...-

- 1 -